

RIKSLØNNSNEMNDAS KJENNELSE AV 17. AUGUST 1984

I SAK NR. 4/1984

Tvistene mellom Statstjenestemannskartellet og Norsk Lærerlag på den ene side og staten v/Forbruker- og administrasjonsdepartementet på den annen side ved tariffrevisjonen pr. 1. mai 1984.

Nemndas sammensetning:

Høyesterettsdommer Charles Philipson, formann

Jernbanedirektør Tore Lindholt

Ass. direktør Jon A. Solheim

Leder i Statstjenestemannskartellet, Nils Totland

Avdelingsdirektør i Justisdepartementet, Berit Fosheim

Leder i Norsk Lærerlag, Kari Lie

Statens personaldirektør Nils R. Mugaas

Leder i Norsk Lærerlag Kari Lie og Statens personaldirektør Nils R. Mugaas er utpekt av partene i tvistene. I samsvar med lov av 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister § 2 tredje ledd stemmer fra arbeidstakersiden Kari Lie og fra arbeidsgiversiden Nils R. Mugaas.

Partene har gjort rede for sine standpunkter ved skriftlige innlegg og muntlig prosedyre for nemnda under hovedforhandling 9. juli 1984.

Etter at saken har vært drøftet i flere møter avsa Rikslønnsnemnda 17. august 1984 denne

k j e n n e l s e:

Tariffavtalene mellom staten på den ene side og Statstjenestemannskartellet og Norsk Lærerlag på den annen side utløp 30. april 1984 etter lovlig oppsigelse, jfr. lov av 18. juli 1958 om offentlige tjenestetvister § 12 annet ledd. Tvistene mellom Statstjenestemannskartellet, Norsk Lærerlag og staten er oppstått i forbindelse med forhandlingene om nye tariffavtaler mellom staten og hver av de respektive hovedsammenslutninger Statstjenestemannskartellet, Akademikernes Fellesorganisasjon, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund/Seksjon Stat samt Norsk Lærerlag.

Det ble innledet forhandlinger om nye tariffavtaler 14. mars 1984. Forhandlingene ble imidlertid siden brutt uten at partene var kommet til enighet. Hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag sa etter dette opp plassene for sine medlemmer 13. april.

Etter bruddet i forhandlingene innkalte Riksmeklingsmann Bjørn Haug Statstjenestemannskartellet, Akademikernes Fellesorganisasjon, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund/Seksjon Stat og Norsk Lærerlag og staten ved Forbruker- og administrasjonsdepartementet til tvungen mekling. Meklingen ble innledet 2. mai 1984. Det ble holdt flere meklingsmøter, men uten at det lyktes å bringe partene til enighet.

Den 16. mai 1984 krevde de fire arbeidstakerorganisasjonene meklingen avsluttet. Riksmeklingsmannen hadde etter dette en uke til rådighet for å bringe partene til enighet. Meklingen ble imidlertid avsluttet onsdag 23. mai kl. 2200 uten resultat.

Kommunalminister Arne Rettedal innkalte partene til et møte 23. mai kl. 2230. Partene ga en redegjørelse for situasjonen, og det ble på møtet klart at det ikke var grunnlag for fortsatt mekling. Arbeidstakerorganisasjonene ga forsikringer om at de varslede streikeaksjoner ikke ville sette liv og helse i fare.

Ved midnatt natt til torsdag 24. mai 1984 tok de fire arbeidstakerorganisasjonene medlemmer ut i punktstreiker følgende steder:

- Sentraladministrasjonen:

Samtlige av Statstjenestemannskartellets og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund/Seksjon Stats medlemmer i departementene, unntatt Forsvarsdepartementet og Utenriksdepartementet. Akademikernes Fellesorganisasjons medlemmer i Finans-, Handels- og Olje- og energidepartementet. Tjenestemenn i en rekke direktorater, bl.a. Arbeidsdirektoratet, Direktoratet for arbeidstilsynet og Luftfartsverket.

- Norges Statsbaner:

Lokomotiv- og konduktørpersonale i nærtrafikken i Osloområdet. Linjepersonale utenom Oslo og Narvik distrikter.

- Postverket: Stillinger ved postombæring og ankomstsortering i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger og Tromsø.

- Televerket:

Feilrettere og ansatte ved nummeropplysningen.

- Losvesenet:

Losoldermennene på Hvasser, Brevik, Kristiansand, Bergen og Lødingen, samt losbåtmennene og trafikklederne ved Trafikksentralen i Brevik.

- Norsk Rikskringkasting:

Enkelte programmedarbeidere ved distriktkontorene, radiosporten og reportasje- og idrettsavdelingen i Fjernsynet.

- Statens Vegvesen i Rogaland og Hordaland.

- Skoleverket:

Omlag 2.500 grunnskolelærere ved 110 skoler i Oslo, Ber-

gen, Stavanger, Trondheim og Tromsø.

Riksmeklingsmannen tok mandag 28. mai kontakt med partene for å sondere mulighetene for nye meklingsforsøk. Det viste seg imidlertid ikke å være grunnlag for å gjenoppta meklingen.

Arbeidstakerorganisasjonene varslet etter dette en opptrapping av konflikten fra kl. 0000 natt til 30. mai 1984. Etter disse planene ville medlemmer følgende steder bli tatt ut i streik:

- Norges Statsbaner:
100 togledere
- Luftfartsverket:
Brann- og havaritjenestemenn, samt lufthavnbetjenter ved Fornebu og Gardermoen lufthavner.
- Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen:
Administrativt personell.
- Skoleverket:
Norsk Lærerlag varslet uttatt nye 2.300 lærere i 17 kommuner. Statstjenestemannskartellet varslet videre 100 lærere i grunnskole og videregående skole i 10 kommuner uttatt.
- Sjøfartsdirektoratet/Skipskontrollen
- Tollvesenet:
Bl.a. Svinesund og Ørje tollstasjoner.
- Norsk Rikskringkasting:
Bl.a. programredaksjonen i fjernsynet og programsekretariatet i radio.
- Statens karanteneveterinær.

Kommunalministeren innkalte partene til nytt møte tirsdag 29. mai kl. 1500. Statsråden opplyste at Regjeringen på bakgrunn av de varslede opptrappinger fant det nødvendig å foreslå tvungen lønnsnemndsbehandling av tvistene. Kommunalministeren henstilte til arbeidstakerorganisasjonene om å avblåse de pågående streikeaksjoner og utsette de varslede opptrappinger. Arbeidstakerorganisasjonene meddelte at de ville ta standpunkt til dette umiddelbart etter møtet.

Arbeidstakerorganisasjonene meddelte kort tid etter møtet at medlemmene ville gjenoppta arbeidet så snart dette var praktisk mulig.

Ved lov av 8. juni 1984 ble det bestemt at tvistene mellom staten på den ene side og Statstjenestemannskartellet, Norsk Lærerlag, Akademikernes Fellesorganisasjon og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund/§eksjon Stat på den annen side skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

* * *

Tvistene er brakt inn for Rikslønnsnemnda ved to ulike lover:

1. Ved lov om offentlige tjenestetvister av 18. juli 1958.
§ 26 a, som lyder:

"Har det vært foretatt meglingsforhandling i en tvist som gjelder tjenestemenn som ikke har adgang til å gå til arbeidsnedleggelse, og meglingsforhandlingen ikke har ført frem, skal den meglingsmann som har ledet meglingsforhandlingen, innen 3 dager etter at meglingsforhandlingen er slutt, sende innberetning til formannen i Rikslønnsnemnda. Nemnda avgjør tvisten med bindende virkning for partene. Reglene i § 26 annet og tredje punktum får tilsvarende anvendelse.

Når det er sendt innberetning som nevnt i første ledd, er det forbudt å forsøke å sperre vedkommende tjenestegren for arbeidskraft.

Så lenge tvisten ikke er avgjort av Rikslønnsnemnda eller løst på annen måte, skal den tariffavtale og de lønns- og arbeidsvilkår som gjaldt ved tvistens utbrudd, stå ved makt hvis ikke partene blir enige om noe annet."

Denne lovbestemmelse har betydning for de medlemmer av Statstjenestemannskartellet og Norsk Lærerlag som ikke har streikerett. Dette gjelder embetsmenn, militære tjenestemenn, tjenestemenn ved politiet og andre tjenestemenn med politimyndighet.

Innberetning etter tjenestetvistlovens § 26 a ble gitt fra Riksmeklingsmannen til Rikslønnsnemndas formann ved brev av 14. juni 1984.

2. Ved lov av 8. juni 1984 om lønnsnemndsbehandling av arbeidstvistene i den offentlige sektor i samband med tariffrevisjonen pr. 1. mai 1984. Loven har denne ordlyd:

§ 1

.....

§ 2

.....

§ 3

Tvistene mellom Staten på den ene side og

1. Akademikernes Fellesorganisasjon
2. Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund/Seksjon Stat
3. Statstjenestemannskartellet og
4. Norsk Lærerlag

på den annen side i samband med tariffrevisjonen pr. 1. mai 1984, skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

§ 4

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade til løsning av tvistene.

Reglene i lov 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 5

Loven her trer i kraft straks.

Partenes påstander:

Statstjenestemannskartellet og Norsk Lærerlag har nedlagt følgende påstand:

Gjeldende hovedtariffavtale fornyes for tidsrommet 1. mai 1984 - 30. april 1986 med følgende endringer i tillegg til de punkter som er nevnt i protokoll av 20. juni 1984 mellom partene:

I

Lønnsregulativ A gir følgende tillegg:

Ltr.	Bruttolønn pr. 30/4	%	Tillegg pr. 1/5
			1984 Kr.
1	55.126	5,0	2.756
2	56.660	5,0	2.833
3	66.926	5,0	3.346
4	68.847	5,0	3.442
5	70.832	5,0	3.542
6	74.596	5,0	3.730
7	76.353	5,0	3.818
8	78.381	5,0	3.919
9	80.475	5,0	4.024
10	82.872	5,0	4.144
11	85.394	5,0	4.270
12	88.571	5,1	4.517
13	92.779	5,1	4.732
14	96.607	5,1	4.927
15	100.470	5,3	5.325
16	104.367	5,4	5.636
17	108.229	5,5	5.953
18	112.992	5,5	6.215
19	117.893	5,5	6.484
20	123.548	5,5	6.795
21	129.606	5,4	6.999
22	136.178	5,4	7.354
23	142.962	5,2	7.434
24	150.281	5,0	7.514
25	156.571	5,0	7.829
26	162.969	4,8	7.823
27	169.852	4,0	6.794
28	177.068	3,5	6.197
29	184.634	3,1	5.724
30	192.171	3,1	5.957
31	199.812	3,1	6.194
32	207.787	3,1	6.441
33	216.125	3,1	6.700
34	224.838	3,1	6.970
35	233.937	2,4	5.614

36	243.471	2,4	5.843
37	253.869	2,4	6.093
38	264.785	2,4	6.355
39	276.171	2,4	6.628

II

Lønnstillegg på tabell B

Alle lønnstrinn reguleres med 5,0 prosent som gjennomsnittet av tilleggene på tabell A.

III

2. avtaleår

Før 1. mai 1985 skal det opptas forhandlinger mellom staten og hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag om eventuell lønnsregulering for 2. avtaleår med virkning fra 1. mai 1985. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.

De statstilsatte og lærernes nominelle lønnsutvikling skal vurderes i forhold til lønnsutviklingen i arbeidslivet for øvrig.

Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag si opp hovedtariffavtalene innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel (likevel ikke til utløp før 1. mai 1985). Hovedsammenslutningenes representantskaper/styrer og Norsk Lærerlags landsstyre skal ha fullmakt til å godkjenne et forhandlingsresultat eller meklingsforslag.

IV

Kronebeløpene i fellesbestemmelsene reguleres med 5 prosent.

V

Justeringer og normeringer

- a) I tariffperioden forhandles det om justeringer og normeringer på fritt grunnlag.

Resultatet av forhandlingene gjøres gjeldende fra 1. mai 1985.

Hvordan forhandlingene skal føres, drøftes mellom Forbruker- og administrasjonsdepartementet og tjenestemennenes hovedsammenslutninger og Norsk Lærerlag før forhandlingene påbegynnes.

- b) Partene kan i tariffperioden forhandle om

a) omgjøring av stilling/stillinger fra lavere til høyere grad eller fra høyere til lavere grad (normering)

b) oppflytting av stilling/stillinger til høyere lønns-trinn (justering)

c) endring av lønnsplan eller overføring fra en lønnsplan til en annen

d) spesiell avlønning

e) bruk av tilleggsregulativet

når

1. - det i forbindelse med endret teknologi, omorganisering og omlegging av arbeidsoppgaver har skjedd vesentlige endringer i de forhold som er lagt til grunn ved lønns plasseringen. I rimelig utstrekning tas også hensyn til endringer som har skjedd gradvis over lengre tidsrom. Forhandlinger kan også føres

når slike tiltak blir gjennomført som et ledd i effektivisering av virksomheten.

2. - det er særlige vansker med å rekruttere eller beholde spesielt kvalifisert personale.

c. Det avsettes 0,15 prosent av lønnsmassen, beregnet på årsbasis, til normeringsforhandlinger i etatene.

Resultatet av forhandlingene gjøres gjeldende fra 1. mai 1984.

1. Merknad

Partene er enige om at det er viktig at det fortsatt arbeides aktivt for høyere produktivitet i staten. En partssammensatt gruppe vil i tariffperioden vurdere de forskjellige spørsmål som reiser seg i forbindelse med eventuell inngåelse av produktivitetsavtaler i virksomhetene.

2. Forhandlingene føres

a) mellom Forbruker- og administrasjonsdepartementet og hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag for krav som går inn under pkt. 2 og eller når kravene går inn under pkt. b, c, d og e.

b) direkte i de enkelte departementer med hovedsammenslutningenes medlemsorganisasjoner/Norsk Lærerlag når kravene går inn under pkt. a.

Forbruker- og administrasjonsdepartementet kan i samråd med hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag også samtykke i at forhandlingene kan føres mellom det enkelte departement og hovedsammenslutningenes medlemsorganisasjoner/Norsk Lærerlag for krav som går inn under pkt. b, c, d og e.

Gis det slikt samtykke, må forhandlingsopplegget legges fram for Forbruker- og administrasjonsdepartementet og forhandlingsfullmakt for disse punktene innhentes før forhandlingene begynner.

Spørsmål om eventuelt å føre forhandlinger som går inn under pkt. a utenfor departementene (i etatene, virksomhetene) avgjør departementet etter å ha drøftet spørsmålet med hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag.

Tidspunkt for iverksettelse av forhandlingsresultatet fastsettes under forhandlingene.

Dersom forhandlingene etter pkt. a ikke kan komme i gang innen 14 dager etter at krav om forhandlinger er kommet inn slik tjenestetvistloven fastsetter, må departementet ta kontakt med hovedsammenslutningenes medlemsorganisasjoner/Norsk Lærerlag.

VI

Begynnerlønn i en del stillinger for de som har høyere akademisk utdanning og lønnsstiger for en del stillinger.

- a) Lønnsstigene for de stillinger som er nevnt i særskilt vedlegg til dette punkt, skal fra 1. mai 1984 være slik de går fram av vedlegget. I tillegg til dette innplasseres de med høyere akademisk utdanning fra 1. mai 1984 på ltr. 19 med tilsetning i stilling som

Førsteseekretær	lpl. 90.103, kode 0010
Fiskerirettleder	lpl. 03.140, kode 0563
Fagsekretær	lpl. 12.101, kode 0829
Fagkonsulent	lpl. 11.105, kode 1911
Redaksjonssekretær	lpl. 11.105, kode 1909
Botaniker	lpl. 11.125, kode 1947

Planteinspektør	1pl. 11.110, kode 1918
Avdelingsingeniør	1pl. 90.301, kode 0032
Avdelingsarkitekt	1pl. 90.303, kode 0040
Herredssagronom	1pl. 11.100, kode 1903
Fylkesagronom	1pl. 11.100, kode 1904
Herredsskogmester	1pl. 11.215, kode 1982
4H-agronom	1pl. 11.100, kode 3618

- b) Arbeidstakere med minst 14 års tjenesteansiennitet i stilling direkte plassert i ltr. 14 eller med lønnsstige med topplønn i ltr. 14, gis fra 1. mai 1984 personlig lønn i ltr. 15.

Unntatt er de arbeidstakere som eventuelt har lønnsmessige tillegg slik at de lønnes ut over det som svarer til lønn i ltr. 15. Disse skal fortsatt lønnes i ltr. 14 med bibehold av tilleggene.

Arbeidstakere som ikke har lønsmessige tillegg slik at de lønnes ut over det som svarer til ltr. 15 skal lønnes i ltr. 15.

Førstesekretær 0010 og førstesekretær 3710 slås sammen og gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	2	A
18	4	-
19	6	-
20	8	-
21	16	-

VII

Leseplikt i grunnskolens barnetrinn

Leseplikten i full stilling i grunnskolens barnetrinn set-

tes til 27 timer pr. uke fra 1. august 1984.

VIII

Pensjonsforhold

- a) De nye lønninger medtas i innskotts- og pensjonsgrunnlaget i Statens pensjonskasse.
- b) Det fremmes forslag for Stortinget om omregning av pensjonene etter de nye lønnsatser.
- c) Statspensjonister som ble pensjonert før 1. oktober 1981 skal få en pensjon som svarer til en lønnsklasse høyere enn de de nå pensjoneres etter.
- d) Et partssammensatt utvalg settes ned snarest for å utrede måter å gjennomføre en bedre pensjonsregulering for statspensjonistene på enn det som svarer til det generelle tillegget.
- e) Pensjonister som får sin pensjon regulert etter ltr. 10 og 11 skal fra 1. mai 1984 få pensjonen regulert etter ltr. 12.

IX

Lønnsutviklingsgaranti

Det gis følgende lønnsutviklingsgaranti:

Dersom lønnsøkningen for voksne arbeidere i industrien mellom 3. kvartal 1983 og 3. kvartal 1984 overstiger 5,7 prosent, skal lønningene innenfor det statlige avtaleområde gis et tillegg med et likt kronetillegg på alle lønnstrinn fra 1. januar 1985 som svarer til lønnsøkning i industrien som overstiger 5,7 prosent.

Merknad

Ved beregning av lønnsutviklingen legges til grunn gjennomsnittlig timelønn for kvinner og menn i N.A.F.s lønns- og fraværstatistikk. Timelønnen regnes eksklusivt overtidsbetaling og feriepenger, og betaling på helge- og høytidsdager, men inklusive diverse tillegg, kolonne 10-8 i statistikken.

Det bør brukes samme beregningsmetode på begge tidspunkter når det gjelder etterbetaling.

X

Iverksettingsdato

Avtalen iverksettes med virkning fra 1. mai 1984.

Staten v/Forbruker- og administrasjonsdepartementet har nedlagt følgende påstand:

Følgende inntas i de nye hovedtariffavtaler mellom staten, Statstjenestemannskartellet, Akademikernes Fellesorganisasjon, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund/Seksjon Stat og Norsk Lærerlag for statens tjenestemenn og lærere m.fl. i grunnskolen og den videregående skolen, i tillegg til det partene er blitt enige om i protokollen fra møtet den 20. juni 1984, fra ikrafttreden av de nye hovedtariffavtaler og inntil 30. april 1986:

Generelle lønnstillegg:

Lønnstabell A (hovedlønnstabellen):

LØNNINGER FOR ARBEIDSTAKERE I STATEN

Tabell A - Hovedlønnstabellen

Bruttolønn*)

Ltr.	Nåværende	%-till.	Nv
1	55.126	3,50	57.055
2	56.660	3,50	58.643
3	66.926	3,50	69.268
4	68.847	3,50	71.256
5	70.832	3,50	73.311
6	74.596	3,50	77.206
7	76.353	3,60	79.101
8	78.381	3,60	81.202
9	80.475	3,60	83.372
10	82.872	3,60	85.855
11	85.394	3,60	88.468
12	88.571	3,60	91.759
13	92.779	3,60	96.119
14	96.607	3,60	100.084
15	100.470	3,70	104.187
16	104.367	3,80	108.332
17	108.229	3,90	112.449
18	112.992	3,90	117.398
19	117.893	3,90	122.490
20	123.548	3,80	128.242
21	129.606	3,80	134.531
22	136.178	3,80	141.352
23	142.962	3,70	148.251
24	150.281	3,60	155.691
25	156.571	3,50	162.050
26	162.969	3,50	168.672

27	169.852	3,40	175.626
28	177.068	3,40	183.088
29	184.634	3,40	190.911
30	192.171	3,40	198.704
31	199.812	3,40	206.605
32	207.787	3,40	214.851
33	216.125	3,40	223.473
34	224.838	3,40	232.482
35	233.937	3,40	241.890
36	243.471	3,40	251.749
37	253.869	3,40	262.500
38	264.785	3,40	273.787
39	276.171	3,40	285.560

*) Bruttolønn inklusiv avgift på 52 kroner pr. år til opplysnings- og utviklingsfondet.

Tabell B (tilleggs lønnstabellen):

LØNNINGER FOR ARBEIDSTAKERE I STATEN

Tabell B - Tilleggs lønnstabell

Bruttolønn pr. år

Trinn	Nåværende	%-till.	Ny
1	1.391	3,7	1.442
2	2.578	3,7	2.673
3	3.770	3,7	3.909
4	4.961	3,7	5.145
5	6.163	3,7	6.391
6	7.361	3,7	7.633
7	8.540	3,7	8.856
8	9.739	3,7	10.099
9	10.933	3,7	11.338
10	12.125	3,7	12.574
11	13.611	3,7	14.115
12	15.109	3,7	15.668
13	16.603	3,7	17.217
14	18.104	3,7	18.774
15	19.881	3,7	20.617
16	21.673	3,7	22.475
17	23.460	3,7	24.328
18	25.251	3,7	26.185
19	27.044	3,7	28.045
20	28.835	3,7	29.902
21	30.630	3,7	31.763
22	32.413	3,7	33.612
23	34.208	3,7	35.474
24	35.993	3,7	37.325

2. avtaleår

Før 1. mai 1985 skal det opptas forhandlinger mellom staten og hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag om eventuell lønnsregulering for 2. avtaleår med virkning fra 1. mai 1985. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.

De statstilsatte og lærernes nominelle lønnsutvikling skal vurderes i forhold til lønnsutviklingen i arbeidslivet for øvrig.

Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag si opp hovedtariffavtalene innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel (likevel ikke til utløp før 1. mai 1985). Hovedsammenslutningenes representantskaper/styrer og Norsk Lærerlags landsstyre skal ha fullmakt til å godkjenne et forhandlingsresultat eller meklingsforslag.

Fellesbestemmelsene

Kronebeløpene i fellesbestemmelsene heves med 3,7 prosent.

V. JUSTERINGER OG NORMERINGER

A. I tariffperioden forhandles det om justeringer og normeringer på fritt grunnlag.

Resultatene av forhandlingene gjøres gjeldende fra 1. mai 1985.

Hvordan forhandlingene skal føres, drøftes mellom Forbruker- og administrasjonsdepartementet og tjeneste-

mennenes hovedsammenslutninger og Norsk Lærerlag før forhandlingene påbegynnes.

B. 1. Dersom det i forbindelse med endret teknologi, omorganisering og omlegging av arbeidsoppgaver har skjedd vesentlige endringer i de forhold som er lagt til grunn ved lønns plasseringen

2. eller det er særlige vansker med å rekruttere eller beholde spesielt kvalifisert personale

kan partene forhandle om

a) omgjøring av stilling/stillinger fra lavere til høyere grad eller fra høyere til lavere grad (normering)

b) oppflytting av stilling/stillinger til høyere lønns-trinn (justering)

c) endring av lønnsplan eller overføring fra en lønnsplan til en annen

d) spesiell avlønning

e) bruk av tilleggsregulativet.

I rimelig utstrekning tas også hensyn til endringer som nevnt under nr. 1 ovenfor, som har skjedd gradvis over lengre tidsrom. Forhandlinger kan også føres når slike tiltak blir gjennomført som et ledd i effektivisering av virksomheten.

Merknad:

Partene er enige om at det er viktig at det fortsatt arbeides aktivt for høyere produktivitet i staten. En partssammensatt gruppe vil i tariffperioden vurdere de forskjellige spørsmål som reiser seg i forbindelse med eventuell inngåelse av produktivitetsavtaler i virksom-

hetene.

C. Forhandlingene føres

1. - mellom Forbruker- og administrasjonsdepartementet og hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag for krav som går inn under pkt. B nr. 2 og ellers når kravene går inn under pkt. B bokstavene b, c, d og e.
2. - direkte i de enkelte departementer med hovedsammenslutningenes medlemsorganisasjoner/Norsk Lærerlag når kravene går inn under pkt. B bokstav a.

Forbruker- og administrasjonsdepartementet kan i samråd med hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag også samtykke i at forhandlingene kan føres mellom det enkelte departement og hovedsammenslutningenes medlemsorganisasjoner/Norsk Lærerlag for krav som går inn under pkt. B, bokstavene b, c, d og e.

Gis det slikt samtykke, må forhandlingsopplegget legges frem for Forbruker- og administrasjonsdepartementet og forhandlingsfullmakt for disse punktene innhentes før forhandlingene påbegynnes.

Spørsmål om eventuelt å føre forhandlinger som går inn under pkt. B bokstav a utenfor departementene (i etatene, virksomhetene), avgjør det enkelte departement etter å ha drøftet spørsmålet med hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag.

Tidspunktet for iverksettelse av forhandlingsresultatet fastsettes under forhandlingene.

Dersom forhandlingene etter pkt. B, bokstav a ikke kan komme i gang innen 14 dager etter at krav om forhandlinger er kommet inn slik tjenestetvistloven fastsetter, må departementet ta kontakt med hovedsammenslutningenes medlemsorganisasjoner/Norsk Lærerlag.

D. Det avsettes 0,15 prosent av lønnsmassen, beregnet på årsbasis, til normeringsforhandlinger i etatene. Resultatet av forhandlingene gjøres gjeldende fra ikrafttreden av de nye hovedtariffavtaler.

E. Lønnsstiger for en del stillinger opp til ltr. 25, samt begynnerlønn i en del stillinger for de som har høyere akademisk utdanning.

1. Lønnsstigene for de stillinger som er nevnt i særskilt vedlegg til dette punktet skal fra iverksettelsen av de nye hovedtariffavtaler være slik det går frem av vedlegget.

I tillegg til dette innplasseres de med høyere akademisk utdanning fra iverksettelsen av de nye hovedtariffavtaler på ltr. 19 ved tilsetting i stilling som

Førstesekretær	lpl. 90.103, kode 0010
Fiskerirettleder	lpl. 03.410, kode 0563
Fagsekretær	lpl. 12.101, kode 0829
Fagkonsulent	lpl. 11.105, kode 1911
Redaksjonssekretær	lpl. 11.105, kode 1909
Botaniker	lpl. 11.125, kode 1947
Planteinspektør	lpl. 11.110, kode 1918
Avdelingsingeniør	lpl. 90.301, kode 0032
Avdelingsarkitekt	lpl. 90.303, kode 0039
Herredsagronom	lpl. 11.100, kode 1903
Fylkesagronom	lpl. 11.100, kode 1904
Herredsskogmester	lpl. 11.215, kode 1982
4H-agronom	lpl. 11.100, kode 3618

Dette er innarbeidet i lønnsstigene som går frem av det særskilte vedlegget.

2. Arbeidstakere med minst 16 års tjenesteansiennitet i stilling direkte plassert i ltr. 14 eller med lønnsstige med topplønn i ltr. 14, gis fra 1. oktober 1984

personlig lønn i ltr. 15.

Unntatt er de arbeidstakere som eventuelt har lønnsmessige tillegg slik at de lønnes ut over det som svarer til lønn i ltr. 15. Disse skal fortsatt lønnes i ltr. 14 med bibehold av tilleggene.

Arbeidstakere som ikke har lønsmessige tillegg slik at de lønnes ut over det som svarer til ltr. 15, skal lønnes i ltr. 15.

3. Førstesekretær 0010 og førstesekretær 3710 slås sammen og gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	2	A
18	4	-
19	6	-
20	8	-
21	16	-

Leseplikten i grunnskolens barnetrinn

Leseplikten i full stilling i grunnskolens barnetrinn settes til 27 timer pr. uke fra 1. august 1984.

Pensjonsforhold

- a) De nye lønninger medtas i innskotts- og pensjonsgrunnlaget i Statens pensjonskasse.
- b) Det fremmes forslag for Stortinget om omregning av pensjonene etter de nye lønnssetser.
- c) Det fremmes forslag for Stortinget om at minste pensjonsgrunnlag skal være ltr. 12.

Ikrafttreden

Rikslønnsnemndas kjennelse gis virkning fra 30. mai 1984 til 30. april 1986 for de tjenestemenn som ikke omfattes av tjenestetvistlovens § 26 a.

Partenes anførsler:

Statstjenestemannskartellet/Norsk Lærerlag har i det vesentlige anført:

Generelt

Statstjenestemannskartellet og Norsk Lærerlag har i utgangspunktet sterkt beklaget at tariffoppgjøret mellom staten og hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag ble henvist til behandling i Rikslønnsnemnda. Det er organisasjonenes klare oppfatning at hovedskylden for at meklingen endte uten anbefalt forslag må ligge hos staten. Allerede under åpningen av forhandlingene ble organisasjonene møtt med Regjeringens fastlåste standpunkter. Mens organisasjonene gjentatte ganger under forhandlinger og mekling foretok sterke reduksjoner på vesentlige punkter i kravene, registrerte de bare marginale bevegelser fra statens side på punkter av økonomisk betydning.

For øvrig har dette tariffoppgjøret klart vist at Regjeringens dobbeltrolle som landets største arbeidsgiver og politisk organ virker sterkt begrensende på den frie forhandlingsrett som de statstilsatte har etter tjenestetvistloven. Dette bør få staten til å vurdere nærmere en annen organisering av sine arbeidsgiverinteresser, noe løsere bundet til Regjeringens direkte styring enn hva tilfelle er i dag.

Kartellet/Lærerlaget baserte sine krav på forutsetningene om bibehold av kjøpekraft fra 1983 til 1984 og at de statstilsatte skulle ha en lønnsutvikling på linje med utviklingen i arbeidslivet for øvrig. Kravene ble utarbeidet innenfor en nøktern økonomisk ramme, hvor spørsmålet om mindrelønnsutvikling fra tiden før 1982 ikke ble reist.

Den økonomiske situasjon

Staten gir i sitt prosesskrift sin oppfatning av den økonomiske situasjon. Bl.a. blir lønnsvekstens betydning for sysselsettingen og forhold omkring landets konkurranseevne overfor utlandet kommentert. Kartellet/Lærerlaget mener det er for ensidig å hevde at hovedproblemet i norsk økonomi og på arbeidsmarkedet er et for høyt kostnadsnivå, slik staten gjør i sitt prosesskrift.

Lønnsvekstens betydning for sysselsettingen

Kartellet/Lærerlaget har vist til "Økonomisk utsyn" for året 1983, hvor det bl.a. heter at en bedring av situasjonen på arbeidsmarkedet forutsetter økt innenlands etterspørsel. Økt lønnsvekst i skjermede næringer vil stimulere forbruket og virke positivt på arbeidsmarkedet. For den eksportorienterte del av næringslivet er situasjonen motsatt. Her vil økte lønninger bety økte kostnader, som kan slå ut i vanskeligere produksjonsvilkår. En lønnsøkning vil dermed stimulere sysselsettingen i deler av næringslivet og svekke sysselsettingen for andre. Nettoresultatet for ledigheten totalt er dermed etter vår oppfatning usikkert. Kartellet/Lærerlaget vil dessuten vise til de beregninger som ble foretatt i rapporten fra Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene i 1983 om virkninger av redusert lønnsvekst på sysselsettingen. Det blir der anslått at 1 prosent redusert lønnsvekst vil føre til en økning i sysselsettingen på 0,08 prosent - et meget beskjedent tall.

Kartellet/Lærerlaget har avvist statens utsagn om at trygge arbeidsplasser for statsansatte tilsier en lavere lønnsvekst i statssektoren enn oppgjørssammenheng i privat virksomhet. Kartellet/Lærerlaget har pekt på at arbeidsplassene i staten på langt nær i alle virksomheter er å betrakte som sikre.

Når det gjelder statens påstand om at lønnsoppgjøret i sta-

ten vil kunne få virkninger for lønnsglidningen i industrien, viser organisasjonene til at førsteamanuensis Hersoug ved Sosialøkonomisk institutt mener det er vanskelig å påvise at det kan være sammenhenger av denne type i lønnsdannelsen. En slik antakelse fortøner seg som forholdsvis teoretisk hvis den ikke kan begrunnes ved konkret markedsmessig konkurranse. Slik konkurranse vil det bare være på begrensede felter. Kartellet/Lærerlaget tilføyer at selv om det ikke helt kan utelukkes at det kan være visse svake sammenhenger på lønnsglidningen i den private sektor, ville det fortøne seg som urimelig om det ble gitt en slik begrunnelse for å nekte de statstilsatte en lønnsutvikling på linje med andre grupper, inkludert siste års etterslep.

Konkurransesevnen overfor utlandet

Når det gjelder konkurransesevnen overfor utlandet, har staten basert sine anslag for veksten i lønnskostnader pr. produsert enhet hos våre viktigste handelspartnere på de samme anslag som revidert nasjonalbudsjett for 1984. Ordlyden er skjerpet i forhold til de mer forsiktige formuleringer i revidert nasjonalbudsjett. Staten har opplyst at den i likhet med revidert nasjonalbudsjett har basert seg på uendrede valutakurser i 1984 i forhold til 1983. Kartellet/Lærerlaget er overrasket over at staten har skjerpet sin understrekning av muligheten til forverret konkurransesevne når den norske krone i mai 1984 lå 1,4 prosent under 1983-nivået.

I Norges Banks konjunkturrapport nr. 2 sies det at med en depresiering på 1,4 prosent fra 1983 til 1984 (det vil si uendret nivå ut året 1984), kan konkurransesevnen bli svekket med 0,5 prosent - målt som kostnad pr. enhet. Dette gjaldt med en forutsetning om 6,5 prosent lønnsvekst i industrien. Etter at Norges Bank la fram sin konjunkturrapport, har det kommet en uttalelse fra direktør Skånland om at det kan regnes med en depresiering på sikt på 2 prosent av kronen.

Kartellet/Lærerlaget vil ikke legge til grunn at hele denne depresiering vil skje i 1984, men mener det er rimelig å legge til grunn at dette kan få som virkning at det ikke vil skje noen svekkelse i konkurranseevnen, selv med 6,5 prosent lønnsvekst i industrien i Norge fra 1983 til 1984. På grunn av den store usikkerhet som alltid foreligger for valutakursene, vil organisasjonene ikke strekke argumentet lenger enn dette. Men med et slikt resonnement mener de det må være rimelig å gå ut fra omtrent uendret konkurranseevne fra 1983 til 1984, selv med 6,5 prosent lønnsvekst.

Kartellet/Lærerlaget presiserer at de prinsipielt ikke oppfatter at den absolutte grensen for lønnstillegg går ved grensen for uendret konkurranseevne, målt ved lønnskostnader pr. produsert enhet. De mener at en rekke andre hensyn også bør kunne spille inn.

Lønnsutvikling

Mindrelønnsutvikling

Kartellet/Lærerlaget har i den skriftlige og muntlige redegjørelsen overfor Rikslønnsnemnda påpekt at de statstilsatte praktisk talt hvert år i en tiårsperiode har hatt en svakere lønnsutvikling enn grupper i arbeidslivet for øvrig. I tidsrommet 1973-83 har lønnsveksten i staten vært ca. 6 prosent lavere enn for andre grupper sett under ett. Etterslepet fra 1982 til 1983 er anslått til ca. 1 prosent i forhold til industrien, inkludert funksjonærer.

Kartellet/Lærerlaget har videre minnet om protokolltilførsel nr. 1 til tariffavtalen for 1982-84, som lyder:

"I St.prp. nr. 164 for 1980-81 om lønnsregulering m.v. for de offentlige tjenestemenn m.fl. vedr. lønnsreguleringene pr. 1. mai 1981 heter det bl.a. at 2 prosentenheter er kompensasjon for mindrelønnsutvikling for statsansatte i forhold til tilsatte i privat sektor i tidligere år. Den

Øvrige del av lønnsveksten fra 1980 til 1981 ble det sagt kunne sammenliknes med lønnsveksten for andre grupper.

Partene er enige om at den nivåendring som skjedde ved oppgjøret pr. 1. mai og senere ved justeringsoppgjøret pr. 1. oktober 1981, derfor må tas vare på. Partene viser i denne forbindelse til "Rapport fra utvalget som har vurdert og tilrettelagt grunnlagsmaterialet i forbindelse med tariffrevisjonen i staten våren 1982" av 26. mars 1982, særlig rapportens vedlegg 5."

Kartellet/Lærerlaget peker på at staten var med på denne protokolltilførsel. Ved lønnsoppgjøret våren 1983 ville staten ikke delta i en tilsvarende protokolltilførsel.

Kartellet/Lærerlaget konstaterer at det ikke er noen uenighet mellom partene om at det for perioden 1982-83 foreligger et etterslep som er på 1 prosent når en sammenlikner med industrien, og inkluderer også funksjonærene.

Kartellet/Lærerlaget beklager at staten ikke er villig til å ta hensyn til dette etterslepet i sitt tilbud, og at staten heller ikke er villig til å følge opp den varige verdi på 2 prosent som lå bak protokolltilførselen i 1982.

Kartellet/Lærerlaget har overfor Rikslønnsnemnda gitt uttrykk for å kunne akseptere en ramme som gir en lønnsutvikling fra 1983 til 1984 på 6,5 prosent dersom de får en lønnsutviklingsgaranti som sikrer kompensasjon dersom lønnsveksten i privat sektor blir større enn 5,9 prosent fra 1983 til 1984. Organisasjonene fraskriver seg imidlertid ikke muligheten til å påberope seg kompensasjon for etterslepet forut for 1982.

Lønnsutviklingsgaranti

I en del land er lønnsutviklingsgarantier tatt i bruk for å sikre statstilsatte en lønnsutvikling i tråd med den private sektor. Kartellet/Lærerlaget anser at slike garantier vil være naturlig også i Norge med den store usikkerheten vi har fått i de senere år om rammen for oppgjørene, hvor en så stor del blir bestemt ved lønnsglidning i den private

sektor. Den delen som blir bestemt ved lønnsglidning, er nå i Norge høyere enn i land som benytter former for lønnsutviklingsgarantier.

Kartellet/Lærerlaget har overfor Rikslønnsnemnda gjort rede for hvorfor det er behov for en lønnsutviklingsgaranti. Det har kommet flere opplysninger som tyder på at lønnsutviklingen innen andre avtaleområder blir større enn 5,9 prosent. Organisasjonene viser i denne forbindelse til de vurderinger som er gjort av Bankforeningen og Norges Bank, som har forutsatt fra 6,5 prosent til over 7 prosent som anslått lønnsvekst fra 1983 til 1984. Uttalelser fra fremtredende representanter for begge sider av arbeidslivet forsterker dette inntrykket. Kartellet/Lærerlaget har derfor hevdet at en lønnsutviklingsgaranti er nødvendig for å hindre at de i 1985 igjen skal stå overfor et nytt etter-slep.

De enkelte påstander

Organisasjonene viser til de punkter i påstandene fra Kartellet/Lærerlaget og staten som er sammenfallende. I det følgende gis det kommentar til enkelte punkter hvor det ikke er sammenfallende påstander.

Lønnstabell

Kartellet/Lærerlaget har i sin påstand lagt fram en lønnstabell som i gjennomsnitt gir et tillegg på 5 prosent pr. 1. mai 1984. Organisasjonene legger stor vekt på innretningen av tilleggene. I kravet til tabell er det gitt en prioritering av midtsjiktet og de lavest lønte. Det er gitt lavere prosentvise tillegg for lønnstrinn over 27. Kartellet/Lærerlaget vil peke på at det ikke kan ses bort fra at tjenestemenn på den øverste delen av regulativet fikk ett eller to lønnstrinnsopprykk ved justeringsoppgjøret pr. 1.8.83. I kravet ligger lønnstilleggene 2-2,5 prosent lavere for de i lønnstrinn 27-33 i forhold til de med lavere

lønnstrinn, og 3 prosent for de i lønnstrinn 34 og over. Et lønnstrinn ligger gjennomgående 4 prosent høyere enn det foregående. Dette viser at de med lønnstrinn 27 og over, vil beholde halvparten til to tredjedeler av de tillegg som ble gitt høsten 1983, sammenliknet med de prosentvise tillegg som er foreslått for de øvrige grupper på lønns-tabellen.

En lønnstabell med gjennomsnittlige tillegg på 5 prosent, jfr. påstanden, vil sammen med de øvrige komponenter i kravet føre til at en del av etterslepet i forhold til siste år vil bli kompensert. Organisasjonene anser da lønnsvekst utover 5,9 prosent fra 1983 til 1984 som slik kompensasjon.

Lønnsutviklingsgaranti

Kartellet/Lærerlaget har fremmet påstand om en automatisk virkende lønnsutviklingsgaranti som forutsetter at lønnsvekst for industriarbeidere utover 5,7 prosent fra 3. kvartal 1983 til 3. kvartal 1984 skal føre til at det fra 1. januar 1985 blir gitt tilsvarende tillegg på lønnsregulativet. De viser til at en i forbindelse med den ordinære lønnsregulering i mai 1985 kan få tatt hensyn til lønnsutviklingen for funksjonærer i industrien og lønnsutviklingen i det øvrige næringsliv. Dessuten vil den da kunne få korrigerert for de utslag det måtte gi at de i lønnsutviklingsgarantien har benyttet statistikk for 3. kvartal.

Spesielle lønsmessige tiltak

Kartellets/Lærerlagets påstand er med ett unntak lik statens påstand. Dette gjelder kravet om at arbeidstakere med 14 års tjenesteansiennitet minst skal ha en lønn tilsvarende lønnstrinn 15 med virkning fra 1. mai 1984. Kartellet/Lærerlaget kan ikke slutte seg til statens påstand om å forskyve virkningstidspunktet til 1. oktober 1984, og heller ikke til det at tillegget først skal gis 16 års tjenesteansiennitet.

Pensjonsforhold

Kartellet/Lærerlaget har pekt på at statspensjonistene har hatt en vesentlig mindrelønnsutvikling i forhold til de yrkesaktive i siste tiårsperiode. Dette skyldes at pensjonene bare er blitt regulert med de tillegg som følger av lønnstabellene. Alle andre lønnsendringer faller utenfor det som kommer pensjonistene til gode.

Kartellet/Lærerlaget har derfor tatt sikte på å få regulert inn i pensjonene resultatet av det som skjedde ved det store justerings-/normeringsoppgjøret pr. 1. oktober 1981. Dette kravet ble også fremmet ved tariffoppgjøret i 1982 - uten resultat. En medvirkende årsak til at dette er med i påstanden, er at riksmeklingmannen brukte mye tid på å finne løsninger på pensjonskravene.

Kartellet/Lærerlaget anfører at de ser meget alvorlig på det forhold at statspensjonistene som gruppe systematisk sakker akterut i sin inntektsutvikling.

Iverksettingsdato for tariffavtalen

Kartellet/Lærerlaget viser til at deres krav ble levert inn til den fastsatte tidsfrist, og at staten ønsket at tariffforhandlingene først skulle starte etter at det private oppgjøret var klart. De peker på at det fra statens side ble vist liten forhandlingsvilje i perioden før bruddet. Meklingen ble påbegynt noe senere enn det som hadde vært mulig.

Kartellet/Lærerlaget viser til at Rikslønnsnemnda i konflikten mellom Akademikernes Fellesorganisasjon og staten i 1980 la betydelig vekt på at lønnstilleggene både for statstilsatte som har streikerett og de som ikke har streikerett, skulle gis fra samme tidspunkt.

Det het i kjennelsen:

"Det må etter flertallets oppfatning være mest rimelig og hensiktsmessig om den samme løsning velges for alle medlemmer av organisasjonen."

og

"Det er liten grunn til å avgjøre ikrafttredelses-spørsmålet på forskjellige måter for de arbeidstakere som har streiket og de som ikke har vært tatt ut i streik."

Organisasjonene er enige i denne uttalelsen, og mener den må ha generell betydning for avgjørelsen i dette spørsmålet.

Tidspunktet ble satt til ved streikens avslutning. Ved klage til Arbeidsretten ble Rikslønnsnemndas kjennelse opphevet for de statstilsatte uten streikerett, jfr. dom av 4. desember 1980 - sak 52/80, der det i domsslutningen i motsøksmålets punkt 2 heter:

"Rikslønnsnemndas kjennelse av 24. juni 1980 kjennes ugyldig."

Disse skulle få tillegg fra 1. mai.

Kartellet/Lærerlaget hevder at spørsmålet om avtaletidspunktet ved en streik i statssektoren er kommet i en annen stilling etter denne dommen. De mener det vil være urimelig om statens embetsmenn og andre uten streikerett skulle få en lønnsøkning fra 1. mai, mens de med streikerett får tilleggene fra 30. mai. En slik avgjørelse vil også stride mot det syn Rikslønnsnemnda i 1980 la til grunn, at tidspunktet burde være det samme for de to grupper, hevder organisasjonene.

Kartellet og Norsk Lærerlag bestrider ikke at Rikslønnsnemnda i de fleste saker har fulgt den praksis at ny lønn først skal utbetales fra den dag arbeidet gjenopptas etter en streik. I statssektoren har organisasjonene de siste 10-12 år hatt noen saker for nemnda, men det er første gangen at samtlige hovedsammenslutninger og Norsk Lærerlag

får sine tariffavtaler behandlet her. Organisasjonene mener det er mange gode grunner til i en slik situasjon å vurdere dette spørsmålet annerledes, både generelle og spesielle grunner.

Når det gjelder generelt om nemndas praksis, viser organisasjonene til Rikslønnsnemndas kjennelse i sak nr. 2/1982 i tvist mellom Transportarbeiderforbundet og N.A.F. På sidene 208 o.fl. har medlemmene Bjerke og Bach med tilslutning av Haraldseth en del bemerkninger av generell karakter om iverksettingsdato:

"Disse medlemmer kan ikke uten videre se de overbevisende grunner som taler for en praksis som er beskrevet. Streik og lockout er velkjente og lovlige kampmidler i forbindelse med tvister knyttet til utløp og påfølgende revisjon av tariffavtaler. Spørsmålet om hvilken part som har "skylden for" eller som har vært "årsaken til" at en konflikt inntreffer i en slik situasjon, kan ikke avgjøres ut i fra hvilken part som eventuelt tar kampmidler i bruk. Således kan f.eks. en streik meget vel ha sin årsak i en unødig steil holdning hos arbeidsgiverparten, like meget som en lockout kan skyldes standpunkter på arbeidstakersiden. Å fastlegge ikrafttreden for nye avtaler i disfavør av den part som har anvendt et lovlig kampmiddel behøver derfor ikke nødvendigvis føre til noe rimelig resultat."

Bjerke og Bach gikk inn for følgende løsning:

"Etter disse medlemmers oppfatning synes den mest naturlige løsning på spørsmålet å være at en ser hver enkelt tariffperiode som en enhet for seg, og at en ny tariffperiode følger umiddelbart etter utløpet av den foregående. Den "gamle" periodes lønnssetninger bør da logisk gjelde den "gamle" periode i sin helhet, men ikke ut over denne. Den "nye" periodes lønnssetninger bør da like naturlig gjelde den "nye" periode og denne periode i sin helhet. Etter dette vil utløpet av tariffperioden automatisk bli ikrafttredelsestidspunkt for den nye avtale. Etter disse medlemmers oppfatning synes dette å være det rimeligste resultat, når det er Rikslønnsnemnda som uten medvirkning fra partene skal fastlegge de nye avtalene som skal være gjeldende.

Resultatet har bl.a. den fordel at konsekvensene for etterbetaling av lønn vil være upåvirket av en slik tilfeldighet som om partene kommer tidlig eller sent fram for tvungen megling."

Medlemmet Philipson har på side 207 i nevnte sak for transport gitt uttrykk for atskillig tvil ved sin avgjørelse.

I statssektoren inngås det flere hovedtariffavtaler. Selv om avtalene stort sett inneholder det samme, vil de formelt sett være selvstendige avtaler. I tillegg til avtaler mellom staten v/Forbruker- og administrasjonsdepartementet og hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag finnes en rekke avtaler inngått med et antall større og mindre frittstående tjenestemannsorganisasjoner. Avtalepart på statens side er her de respektive fagdepartementer.

Organisasjonene nevner som eksempel at Politiforbundet og Lensmannsetatens Landslag har tariffavtale med Justisdepartementet, mens Sykepleierforbundet og Hjelpepleierforbundet slutter avtale med Sosialdepartementet. I praksis skjer det på den måten at de frittstående organisasjonene får tilbud om å inngå avtale med samme innhold som det hovedsammenslutningene/Lærerlaget har oppnådd. Det samme vil skje i år, og det er lite trolig at de nevnte organisasjonene kommer til å gå ut i streik, mener Kartellet/Lærerlaget. I tillegg kommer at politi- og lensmannsetatens tjenestemenn ikke har streikerett etter sine respektive særlover. Kartellet/Lærerlaget mener da at disse frittstående organisasjonene sannsynligvis får ny tariffavtale fra 1. mai uten å legge to pinner i kors, mens medlemmer i organisasjoner som har slåss for en tariffavtale, kanskje må finne seg i å tape en måneds lønnstillegg for 6 dagers streik. En slik situasjon vil vekke sterke reaksjoner, mener de.

Kartellet/Lærerlaget hevder videre at det vil fortone seg som spesielt urimelig hvis Rikslønnsnemnda i år, når høyt-lønnsgrupper i staten vil få tillegg som vil gi økt kjøpekraft fra 1983 til 1984, gir tillegg til andre grupper som medfører redusert kjøpekraft.

Hvis Rikslønnsnemnda skulle komme til at de streikende først skal få tillegg fra 30. mai, vil disse grupper også

få et høyere overheng til 1985, og vil derfor straffes dobbelt.

En del praktiske problemer vil også oppstå med to tariffavtaler i en måned. Samtlige hovedsammenslutninger har medlemmer som vil ha rettslig krav på ny lønn fra 1. mai. Det betyr at medlemsoppgaver må innhentes fra alle organisasjoner. Organisasjonene vi nevne at både Politiforbundet, Kartellet og YS-S organiserer kontorpersonale ved politiskamrene. I tillegg kommer at det er ca. 20.000 uorganiserte innenfor det området som dekkes av tariffavtalen.

Organisasjonene mener at det ut fra en rekke forhold vil være urimelig å legge til grunn ulike avtaletidspunkter for ulike grupper i staten, og hevder at iverksettingstidspunktet derfor bør bli 1. mai.

Staten v/Forbruker- og administrasjonsdepartementet har i det vesentlige anført:

Samtlige organisasjoner har et hovedkrav om at kjøpekraften skal opprettholdes fra 1983 til 1984 og at det skal gis en ytterligere kompensasjon for mindrelønnsutviklingen. Dessuten har alle organisasjonene krevd visse bedringer i fellesbestemmelsene samt bedring for pensjonistene og ny reguleringsmåte for løpende pensjoner og at boliglånsordningen skal forbedres.

Statstjenestemannskartellet/Norsk Lærerlag har lagt vekt på:

- at lønnsstigene skulle gis slik at det ble tatt spesielt hensyn til lavere og midlere lønte
- at "standardstigesystemet" videreføres
- at arbeidstakere med 14 års tjenesteansiennitet skal lønnes minst i ltr. 15
- at det føres justerings- og normeringsforhandlinger i løpet av første avtaleår og med virkning fra 1. mai 1985.
- at det skulle gjennomføres en arbeidstid på 37 1/2 timer pr. uke i løpet av tariffperioden
- at leseplikten for lærere i grunnskolen reduseres fra 29 timer til 27 timer i uka fra 1. august 1984.

Akademikernes Fellesorganisasjon har lagt vekt på at det gis:

- likt prosentvis tillegg på lønnstabell A. Profilen skulle særlig ta hensyn til statsansatte i det øvre og midlere sjikt, bl.a. ved å endre avstanden mellom trinnene i lønnstabellen slik at avstanden mellom trinnene

fra 27 til 39 ble større

- at det blir justeringsoppgjør i løpet av 1984, med avsatte beløp og at det blir justerings- og normeringsforhandlinger på fritt grunnlag i løpet av 2. avtaleår
- at det inngås prinsippavtale om kortere arbeidstid.

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - Seksjon Stat har lagt vekt på:

- at tillegget på alle lønnstrinn på lønnstabell A blir slik at kjøpekraften (den disponible realinntekt) fra 1983 opprettholdes for samtlige arbeidstakere i staten
- at kompensasjon for mindrelønnsutviklingen brukes til justeringer av topplønnsnivået på lønnsregulativets midtsjikt (litr. 13/14 - 26/27), eller til et kronetillegg på lønnstabell A for det lønnsnivået (midtsjiktet) som kom ugunstig ut ved justeringsoppjøret pr. 1. august 1983
- justerings- og normeringsforhandlinger på fritt grunnlag med virkning fra 1. mai 1985
- prinsippavtale om at det skal innføres lik arbeidstid (37 1/2 timer pr. uke) for alle arbeidstakere i staten
- fleksibel aldersgrense/pensjonsalder fra fylte 62 år.

Kravene fra organisasjonene sprikte således ganske mye.

Den økonomiske situasjon

Regjeringens hovedmål er å trygge grunnlaget for velferdsstaten og sysselsettingen, og en nødvendig forutsetning for å oppnå dette er å få til en sterkere økonomisk vekst.

Pris- og kostnadsveksten må dempes og næringslivets omstillingsevne og produktivitet må økes.

Siden 1970 er vår konkurranseevne overfor andre land svekket med om lag 30 prosent. Det er av avgjørende betydning at konkurranseevnen bedres, og dette kan først og fremst oppnås gjennom lavere lønnsvekst og bedre produktivitetsvekst i Norge i forhold til våre handelspartnere. Det er viktig at moderat lønnsvekst gjennomføres i hele økonomien slik at uheldige smitteeffekter i priser og lønninger mellom sektorene unngås.

I Nasjonalbudsjettet for 1984 blir det vist til beregninger som tilsa at lønnsveksten fra 1983 til 1984 måtte begrenses til under 5 prosent for å unngå at konkurranseevnen svekkes. I de inngåtte tariffavtaler og anbefalte forslag bedømmer partene selv rammene til 5,9 prosent - målt som lønnsvekst fra 1983 til 1984. Beregninger basert på nye anslag for utviklingen i andre land tyder på at lønnsveksten i Norge fra 1983 til 1984 måtte ligge en god del lavere enn 5 prosent for at konkurranseevnen skulle være uendret. En lønnsstigning på 5,9 prosent innebærer altså en forverring av forholdet.

Utviklingen i norsk økonomi i 1985 vil i stor grad være avhengig av forhold som fastlegges i år. Det norske kostnadsnivå vil fortsatt være et hovedproblem. Den relativt lave inflasjonstakten internasjonalt krever moderat kostnadsvekst i Norge, om konkurranseevnen skal opprettholdes.

Pris- og inntektspolitikken må understøtte dette. Særlig viktig blir det å få realisert dempet vekst i priser og kostnader, mindre bindinger mellom lønnsutviklingen i de ulike sektorer og mindre bindinger mellom lønninger og priser.

Lønnsutviklingen for statstilsatte og lærere

Staten har vist til at det ikke er uoverensstemmelse mellom staten og organisasjonene om innholdet i det statistiske materialet når det gjelder lønnsutviklingen for de statstilsatte og lærere.

De statstilsattes lønnsvekst fra 1982 til 1983 var på 7,6 prosent. Lønnsutviklingen for lærerne var noe sterkere. Utviklingen i disponibel realinntekt har vært positiv for den samme periode. Organisasjonenes krav ved tariffrevisjon i 1983 om opprettholdelse av kjøpekraften er dermed oppfylt.

Lønnsveksten har vært noe sterkere siste år for de kommunalt tilsatte enn for de statstilsatte. Lønnsoverhenget 1983/1984 er også større i kommunen enn i staten. Dette betyr at hvis lønnsveksten 1983-84 skal holdes innenfor samme ramme, må lønnstilleggene i 1984 bli lavere i kommunen enn i staten.

En må være oppmerksom på at sysselsettingen er ulikt sammensatt i den kommunale og den statlige sektor. Den kommunale sektor har relativt flere på de lavere og midlere lønnsnivå. Et tariffoppgjør med varierende prosentuell lønnstillegg over lønnstabellen vil derfor kunne representere ulike kostnadsrammer i de to sektorene.

Utviklingen i disponibel realinntekt for de statstilsatte i inneværende år vil avhenge av lønns- og prisveksten. Det partssammensatte statistikkutvalget beregnet nødvendig lønnsvekst 1983-1984 i staten for på gjennomsnittlig brutto årslønn å opprettholde kjøpekraften fra 1983 under ulike prisanslag. Staten vil her påpeke at de statstilsatte opprettholder sin disponible realinntekt med en lønnsvekst 1983-1984 på 5,9 prosent selv med en prisstigningstakt helt opp mot 7 prosent. Det antas at den gjennomsnittlige konsumprisstigningen fra 1983 til 1984 trolig vil bli om lag 6 1/2 prosent.

Den økonomiske rammen for oppgjøret

Etter statens oppfatning burde sysselsettingssituasjonen tilsi at hensynet til landets konkurranseevne ble retningsgivende for inntektsoppgjørene i 1984, dvs. under 5 prosent gjennomsnittlig lønnsvekst fra 1983 til 1984.

Praktisk talt uten unntak har det imidlertid for de tariffoppgjør som er avsluttet i det private arbeidsliv blitt oppgitt en ramme på 5,9 prosent. Mesteparten av årets tariffoppgjør i det private arbeidsliv er nå avsluttet.

Det er flere forhold som burde tilsi en lavere lønnsvekst i statssektoren enn oppgjørsrammen i privat virksomhet.

- Enhver økning av den økonomiske ramme vil medføre at budsjettet svekkes.
- Det er på de aller fleste områder god tilgang på kvalifisert personale. På enkelte avgrensede områder er det visse problemer med å sikre tilstrekkelig kvalifisert arbeidskraft, men disse problemene må løses på en annen måte enn gjennom en høy ramme for total lønnsvekst.
- Statsansatte har en meget høy grad av trygghet for ikke å miste arbeidet i motsetning til store deler av privat arbeidsliv.

I håp om å komme frem til et resultat gjorde staten det klart under meklingen at man ville godta en ramme på 5,9 prosent.

Disponeringen av den økonomiske rammen

Overhenget fra 1983 til 1984 for statstilsatte og lærerne er 2,6 prosent. Etter statens oppfatning vil lønnsglid-

ningen bidra til å heve gjennomsnittslønnen i 1984 med 0,3 prosent. Legges en økonomisk ramme på 5,9 prosent til grunn, må Rikslønnsnemnda avgjøre disponeringen av de resterende 3 prosent.

Ved utformingen av tilbudet under meklingen har staten tatt hensyn til at tariffavtalene må tilpasses arbeidsmarkedet samtidig som det tas sosiale hensyn. Det er også viktig at tariffbestemmelsene er slik utformet at den nødvendige fleksibilitet kan oppnås. Staten har i denne forbindelse særlig pekt på at tariffavtalens pkt. V bør utformes slik at det er tariffmessig adgang til å løse ad-hoc-problemer i forbindelse med å rekruttere og beholde høyt kvalifisert arbeidskraft. Utformingen har også forsøkt å gi den nødvendige balanse mellom behovet for sentral styring av lønnsnivåene og lokal avgjørelsesrett.

Som følge av justeringer i perioden 1982-1984 vil ikke alle statstilsatte få samme lønnsutvikling. Dette har vært forutsatt fra alle parter. Staten har tilbudt å videreføre arbeidet med å innføre et standardssystem for lønnsstiger, samtidig som minste topplønn er forbedret for eldre arbeidstakere og akademikernes begynnerlønn er hevet. Selv om noen av disse tiltakene delvis kan henføres til begrepet justeringer og da etter tjenestetvistloven ikke er gjenstand for mekling, mener staten at Rikslønnsnemnda har kompetanse til å ta standpunkt til denne delen av tvisten. Da staten fremsatte sitt tilbud under meklingen, protesterte ingen av organisasjonene på det tilbudet omfattet.

Sett under ett mener staten at det tilbud som ble satt fram under meklingen, er vel avveid i forhold til de enkelte hovedsammenslutninger og Lærerlagets krav og statens interesser.

Pensjonsforhold

Staten vil fremme forslag til Stortinget om pensjonsregule-

ring på vanlig måte, samt at minstepensjonsgrunnlag skal være ltr. 12. Staten er imidlertid ikke villig til å foreslå en annen reguleringsmåte, bl.a. under hensyn til andre pensjonistgrupper og også fordi Trygdefinansieringsutvalgets innstilling nå skal ut til høring.

Kompensasjon for mindrelønnsutvikling og fortjenesteutviklingsgaranti

Lønnsutviklingen for andre grupper inngår i vurderingsgrunnlaget ved lønnsoppgjørene som én blant flere faktorer. De ulike faktorene vil ha varierende vekt alt etter hvilken situasjon oppgjørene foregår i. I den situasjon vi har i dag hvor kostnadsproblemet er hovedsaken, bør det naturlig legges mindre vekt på sammenlikning med andre. Dessuten bør det generelt vises varsomhet ved sammenlikning av lønnsveksten mellom grupper, bl.a. vil både valg av grupper og tidsrom for sammenlikningen gi forskjellige utslag. Det er her f.eks. nok å peke på utslag som kan skyldes lavlønnsoppgjør, dersom slike grupper trekkes inn i sammenheng med grupper som ikke omfattes av lavlønnsoppgjørene.

De statstilsatte har hatt en økning i disponibel realinntekt fra 1982 til 1983. Økningen har ikke bare innfridd tjenestemannsorganisasjonenes krav ved tariffrevisjonen i 1983 om opprettholdelse av realinntekt, men har gått utover dette. Med en lønnsvekst på 5,9 prosent vil disponibel realinntekt i gjennomsnitt også bli opprettholdt fra 1983 til 1984.

I de avtaler som hittil er inngått er det ikke tatt inn noen lønnsutviklingsgaranti, unntatt i den kommunale sektor for de organisasjoner som har godtatt tilbudet i kommuneoppgjøret. Staten mener at lønnsutviklingsgaranti knytter de ulike tariffområder for sterkt til hverandre. Slike garantier er i strid med statens politikk om avindeksering.

Boliglån

Staten mener at dette ikke er et tariffspørsmål.

Ikrafttredelsestidspunktet

I tidligere kjennelser har Rikslønnsnemnda fastslått at lønnsøkninger som følge av ny tariffavtale etter en streik skal gjøres gjeldende fra den dag arbeidet blir gjenopptatt etter streiken. Dette ble også gjort i nemndas kjennelse av 24. juni 1980 i lønnsoppgjøret for medlemmer av Akademikernes Fellesorganisasjon. For embetsmenn og andre tjenestemenn som ikke har rett til å streike og som dekkes av tjenestetvistlovens § 26 a, ble imidlertid saken brakt inn for Arbeidsretten. I sin dom av 4. desember 1980 erklærte Arbeidsretten Rikslønnsnemndas kjennelse når det gjelder ikrafttredelsestidspunktet for ugyldig for denne gruppen ansatte. Arbeidsretten har i domspremissene blant annet uttalt følgende:

"Når tjenestetvistlovens § 26 a foreskriver en bestemt fremgangsmåte ved behandlingen av tvister vedrørende tjenestemenn som ikke har streikerett, og denne fremgangsmåten uten videre blir fulgt av begge parter, må det være lovens forutsetning at den nye avtale skal tre i kraft fra utløpet av den gamle. Retten må være enig med saksøkte i at en ikke kan frata tjenestemennene adgang til å bruke kampmidler og allikevel la saksbehandlingen få følger som om kampmidler var brukt."

For de øvrige tjenestemenn som omfattes av kjennelsen, mener staten at tariffavtalene, i overensstemmelse med tidligere praksis, først skal gjøres gjeldende fra 30. mai 1984.

RIKSLØNNSNEMNDAS BEMERKNINGER

DEN ØKONOMISKE SITUASJONEN

Medlemmene Philipson, Lindholt og Solheim skal bemerke:

Når det gjelder den økonomiske bakgrunn for oppgjøret vises til partenes redegjørelser og til opplysninger som er gitt i offentlige dokumenter, i første rekke Revidert Nasjonalbudsjett 1984 (St. meld. nr. 88 (1983-84)) og Rapport nr. 1, 1984 fra Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene (NOU 1984:14). Videre henvises det til økonomiske oversikter som senere er publisert av bl.a. Den norske Bankforening, Norges Bank, Norges Industrieforbund og Statistisk Sentralbyrå.

Internasjonal økonomi

Som fremholdt i Revidert nasjonalbudsjett 1984 er internasjonal økonomi for tiden inne i en klar konjunkturoppgang. Økningen i OECD-landenes bruttonasjonalprodukt (BNP) ser ut til å bli 4 1/4 pst. i 1984. På grunn av svakere vekst i våre viktigste europeiske markedsland enn i Nord-Amerika og Japan, er BNP-økningen hos våre handelspartnere beregnet til 3 pst. Det knytter seg større usikkerhet til utviklingen i 1985, men produksjonsveksten for våre handelspartnere er anslått til omkring 2 1/2 pst. neste år. Som følge av det gunstigere økonomiske utviklingsbildet har OECD anslått markedsveksten for norsk eksport av industrivarer til 7 pst. i 1984 og 6 pst. i 1985.

Det økonomiske oppsvinget har redusert arbeidsløsheten i Nord-Amerika og etter hvert også i Vest-Tyskland og Storbritannia. Fortsatt økning i blant annet Italia og Frankrike bidrar til at samlet ledighet i OECD-landene likevel vil holde seg på nåværende høye nivå ut 1985. Konsumprisstigningen hos våre handelspartnere var avtagende gjennom

1983, men stigningstakten ventes å stabilisere seg omkring 5 pst. i 1984 og 1985.

De fleste prognoser indikerer at årlig BNP-økning for OECD-området og våre viktigste markedsland neppe vil overstige 3 pst. for perioden 1986-89 sett under ett. I samsvar med dette ventes markedsveksten for tradisjonelle eksportvarer å holde seg omkring 5 pst. i tilsvarende periode.

Norsk økonomi

Et moderat, eksportledet oppsving har preget norsk økonomi siden midten av 1983. Mye tyder på at oppgangstendensene vil fortsette gjennom 1984, men i hovedsak begrenset til utekonkurrerende og de deler av hjemmekonkurrerende næringer som har bedret sin relative konkurranseposisjon. For øvrige hjemmekonkurrerende og skjermede næringer er ikke utsiktene for inneværende år like gunstige.

I revidert nasjonalbudsjett 1984 forutsettes BNP å øke med 2,1 pst. i 1984 mot 3,2 pst. i fjor. Som følge av forverret bytteforhold overfor utlandet vil disponibel realinntekt for Norge øke noe mindre, eller 1 1/2 pst. i 1984 mot 2,2 pst. i 1983. Den kraftige økningen i netto vareeksport stod for hele vekstbidraget i 1983, men i år vil også innenlandsk etterspørsel vise merkbar stigning (2,4 pst.). Selv om vareimporten er i ferd med å ta seg opp, bidrar den kraftige eksportveksten for tradisjonelle varer så vel som for olje og gass til at driftsbalansen overfor utlandet vil vise enda høyere overskudd i 1984 enn året før.

Mens Industriforbundet gjennomgående opererer med noe lavere vekstanslag for 1984 enn i Revidert nasjonalbudsjett 1984, legger både Bankforeningen og Norges Bank en litt sterkere økning i produksjon og etterspørsel til grunn. Prognosene varierer en del institusjonene i mellom også med hensyn til pris- og kostnadsutviklingen i 1984. Finansde-

partementet og Norges Bank opererer med det laveste prognosealternativet, som innebærer en gjennomsnittlig stigning i konsumprisene på 6 1/2 pst. i 1984, eller 1 1/2 prosentpoeng høyere enn i våre markedsland.

Lønnskostnader pr. produsert enhet (LPE) i norsk industri økte med 3,9 pst. i 1983, mot knapt 1 pst. hos våre handelspartnere. Siden verdien av norske kroner falt med 4,8 pst. i forhold til et gjennomsnitt av valutakursene til våre viktigste markedsland, ble konkurranseevnen, målt som relative LPE, likevel forbedret med omlag 2 pst. fra 1982 til 1983. LPE-økningen i våre markedsland er også i 1984 anslått til 1 pst. Under forutsetning av en gjennomsnittlig produktivitetsøkning på ca 3 pst., må gjennomsnittlig lønnsøkning i norsk industri begrenses til omlag 4 pst. i 1984 om konkurranseevnen, regnet i nasjonale valutaer, skal opprettholdes. En slik utvikling er ikke innen rekkevidde, og inntrykket av en underliggende tendens til årlig svekkelse i konkurranseevnen på 2-3 pst., regnet i nasjonale valutaer, synes derfor å være like rotfestet som før. Bare fortsatt kursfall for norske kroner kan bidra til at den faktiske forverringen i konkurranseevnen blir mindre enn dette. Basert på valutakursutviklingen hittil i år og hensyn tatt til endringen pr. 2. juli 1984 i beregningsmåten for den norske kursindeksen, vil verdien av norske kroner for 1984 under ett antakelig falle med omlag 2 pst. i forhold til gjennomsnittet av våre viktigste markedsland. Valutakursutviklingen fører således til at den reelle forverringen i konkurranseevnen trolig blir relativt beskjeden fra 1983 til 1984.

Det fremkommer av Revidert nasjonalbudsjett 1984 at sentrale mål for norsk økonomisk politikk er å redusere eller hindre ytterligere økning av arbeidsledigheten, og å holde pris- og kostnadsveksten på samme eller lavere nivå enn i våre markedsland. Selv om mer oppløftende tendenser nå gjør seg gjeldende, blir det i budsjettet understreket at for høyt kostnadsnivå, for lav inntjening og egenkapital i næringslivet og manglende omstillinger stadig representerer

hovedproblemene i norsk økonomi. For å videreføre de positive utviklingstendensene legger myndighetene stor vekt på å dempe innenlandsk pris- og kostnadsstigning og å tilskynde endringer som stimulerer konkurranseutsatt næringsliv utenom oljesektoren. Til tross for at pris- og kostnadsstigningen er blitt merkbart dempet de siste årene, peker foreliggende prognoser i retning av at målene på dette området heller ikke i 1984 vil bli oppfylt.

Lønnsoppgjøret for 1984

I Nasjonalbudsjettet for 1984 uttalte Regjeringen at det var et hovedmål for pris- og inntektsutviklingen i 1984 å realisere fortsatt demping av prisstigningstakten og bedring av konkurranseevnen overfor Norges handelspartnere. På bakgrunn av de dagjeldende anslag for utviklingen hos våre handelspartnere ble det vist til at norsk industri ville tape konkurranseevne fra 1983 til 1984 målt ved lønnskostnader pr. produsert enhet, hvis lønnsveksten skulle overstige 5 pst.

Regjeringen uttalte i Nasjonalbudsjettet videre at den under inntektsoppgjørene for de statsansatte ville legge avgjørende vekt på at en kom frem til en forhandlingsløsning innenfor den ramme som forbedring av konkurranseevnen ville innebære. Regjeringen pekte videre på at en rekke grupper får sine inntekter helt eller delvis bestemt gjennom tilskudd og overføringer. Regjeringen la derfor i sitt budsjettforslag for 1984 til grunn at veksten i overføringene fra staten til andre lønninger ikke skulle bidra til sterkere lønnsvekst enn 5 pst. Det ble også uttalt at Regjeringen ville innskjerpe kravene til lønnsutviklingen i bedrifter og bransjer som mottar offentlig støtte. Det ble bl.a. uttalt at en uheldig sterk lønnsutvikling kunne bidra til at søknader om offentlig støtte ville bli avslått.

Det kan bemerkes at tilsvarende inntektspolitiske retningslinjer fra de politiske myndigheters side har vært anvendt

av myndighetene også i andre vesteuropeiske land. Slike retningslinjer kan utgjøre et viktig element i myndighetenes pris- og lønnspolitikk. I årets inntektsoppgjør fikk myndighetenes retningslinjer likevel ingen avgjørende betydning for den endelige utforming av de lønnsavtaler som er blitt inngått. Det kan ikke utelukkes at resultatet ville blitt annerledes om lønnsoppgjøret for den offentlige sektor denne gang var blitt avsluttet før oppgjøret i privat sektor.

Til tross for at lønnsoppgjørene i 1984 ble gjennomført som forbundsvis oppgjør, fikk oppgjørene et meget ensartet preg.

De tariffoppgjør som hittil er avsluttet etter mekling, er gjennomgående basert på en økonomisk ramme på 5,9 pst. Siden de tariffbestemte tilleggene ligger litt høyere enn i 1983, vil 5,9 pst. gjennomsnittlig lønnsvekst i 1984 nødvendigvis gjøre en sterk reduksjon i lønnsglidningen gjennom inneværende år. Ifølge Statistisk Sentralbyrå innebærer dette at lønnsglidningen fra 4. kvartal 1983 til 4. kvartal i 1984 bare må bli på om lag 4 pst.

Til sammenligning kan bemerkes at økningen i gjennomsnittlig timefortjeneste for menn og kvinner i industrien fra 1. kvartal 1983 til 1. kvartal 1984 var på 7,3 pst., hvorav omtrent 6 pst. kan tilskrives lønnsglidning. Det er usikkerhet knyttet til hva størrelsen på lønnsglidningen gjennom 1984 faktisk vil bli. De seneste økonomiske oversikter fra Statistisk Sentralbyrå, Norges Bank, Den norske Bankforening og Norges Industriforbund gir imidlertid alle uttrykk for at lønnsglidningen må forventes å bli høyere enn hva som er forenlig med den avtalte oppgjørssamme innen LO/N.A.F.-området. Prognosene fra disse institusjonene peker således i retning av at gjennomsnittlig lønnsøkning i industrien vil bli på minst 6,5 pst. i 1984.

LØNNSUTVIKLINGEN FOR STATSANSATTE SAMMENLIGNET MED ANDRE GRUPPER.

Medlemmene Philipson, Lindholt og Solheim vil bemerke:

For vurderingen av de statsansattes lønnsituasjon vil det være naturlig å foreta en sammenligning med senere års lønnsutvikling for industriarbeidere og enkelte funksjonærgrupper som i en viss utstrekning kan sies å utgjøre konkurrerende lønnstakergrupper. Med utgangspunkt i NOU 1984:14 ("Aukrustutvalget's" rapport) er det nedenfor foretatt en sammenligning av den prosentvise årslønnsveksten for ulike perioder frem til 1983 for industriarbeidere, bankansatte, funksjonærer i N.A.F.-bedrifter og ansatte i kommune og stat.

Årslønnsvekst for utvalgte grupper for perioden 1973-83

	Industri- arbeidere	Bank		Funksjonærer i NAF-bedrifter		Kommune	Stat	
		I alt	Ledende	I alt	Ledende		I alt	Ledende
1973-83	175.0	191.7	156.7	189.7	156.2	177.4	163.7	120.3
1979-83	45.1	56.1	47.1	49.4	44.4	50.0	47.7	35.8
1981-83	19.7	22.9	18.7	22.0	20.1	21.0	20.8	16.2
1982-83	8.3	8.6	7.2	9.1	8.5	7.9	7.6	7.6

Av tabellen fremgår følgende hovedtrekk:

- Blant de grupper som her sammenlignes, har de statsansatte hatt den klart svakeste lønnsutvikling når en ser 10-årsperioden 1973-83 under ett. Statsansatte har således også hatt en svakere lønnsutvikling enn kommuneansatte, som på sin side har hatt en lønnsutvikling i de siste ti år som har vært på linje med industriarbeidere. Sterkest lønnsutvikling blant de utvalgte sektorer har en hatt innen bank, som utgjør en skjermet servicenæring.

Funksjonærer i N.A.F.-bedrifter - som omfatter både skjermede og konkurranseutsatte bedrifter - har hatt nesten like sterk lønnsvekst som bankansatte.

- Ansatte i ledende stillinger har både innen stat, bank og N.A.F.-bedrifter hatt en svakere relativ lønnsutvikling enn disse sektorer har hatt totalt. Klart svakest har lønnsveksten vært i staten.
- Etter at pris- og inntektsstoppen i 1978-79 ble opphevd, har statsansatte totalt sett hatt en noe sterkere lønnsvekst enn industriarbeidere, men veksten har fortsatt vært lavere enn i kommuner, bank og for funksjonærer i N.A.F.-bedrifter, og det samme er tilfellet når en ser på to-årsperioden 1981-83. For ansatte i ledende stillinger har utviklingen i perioden 1979-83 stort sett vært som for perioden 1973-83 under ett. Når lønnsutviklingen for statsansatte i perioden 1979-83 har vært litt gunstigere enn for industriarbeidere, må det bl.a. ses i sammenheng med at statsansatte ved oppgjøret i 1981 fikk et ekstra tillegg på 2 pst. som kompensasjon for mindrelønnsutviklingen i de foregående år.
- Fra 1982 til 1983 har lønnsutviklingen både i stat og kommune vært svakere enn i industrien, som igjen var lavere enn i bank og for funksjonærer i N.A.F.-bedrifter. I denne perioden var videre lønnsveksten for ansatte i ledende stillinger prosentvis like sterk som for statsansatte totalt, hvilket må ses i sammenheng med at det i denne perioden ble gjennomført justerings- og normeringsoppgjør som bl.a. tok sikte på å heve lønnsnivået for ledende stillingsgrupper som var falt tilbake i utviklingen i forhold til grupper innen privat sektor.

Disse medlemmer vil for øvrig vise til at det i rapporten fra "Aukrustutvalget" også er inntatt beregninger over utviklingen i disponibel realinntekt i de senere år for utvalgte grupper. Ved siden av den nominelle lønnsvekst påvirkes utviklingen av disponibel realinntekt også av pris-

stigningens størrelse og endringer i skatter og offentlige overføringer. Det innebærer at disponibel realinntekt fra år til år kan utvikle seg noe forskjellig for enkelte grupper sammenlignet med utviklingen av nominallønnen.

For de statsansatte har således skattelettelse som er gjennomført, bidratt til å gi de høyere lønnsjikt en gunstigere utvikling i disponibel realinntekt i 1982-83 enn grupper på lavere og midlere lønnsjikt. Sett over flere år blir imidlertid variasjonene mellom innteksgruppene mindre.

Medlemmene Fosheim, Lie, Mugaas og Totland tar til etterretning flertallets merknader under de foranstående punkter uten å ha tatt nærmere standpunkt til innholdet.

ØKONOMISK RAMME FOR OPPGJØRET M.V.

Partenes påstander hva angår oppgjørssrammen m.v.

Staten v/Forbruker- og administrasjonsdepartementet har i sitt prosesskrift nedlagt påstand om en oppgjørssramme på 5,9 pst. tilsvarende rammen for de oppgjør i privat sektor som er blitt gjennomført etter mekling. Komponentene i oppgjørssrammen er som følger:

Overheng fra 1983	2,57 %
Bidrag fra antatt lønnsglidning	0,30 "
Regulativendring	2,52 "
Endring i lønnsstiger + kostnader fra fellesbestemmelsene	0,20 "
Minstelønn ltr. 15 etter 16 år pr. 01.10.84	0,04 "
Etatsvise normeringer pr. 1.5.84	0,15 "
Lesepliktreduksjon pr. 01.08.84	<u>0,12 "</u>
	<u>5,90 %</u>

Medlemmene Philipson, Lindholt og Solheim bemerker i denne forbindelse at staten har foretatt en mindre økning av regulativendringen for enkelte lønnstrinns vedkommende i forhold til hva som var tilbudt på det tidspunkt meglingen ble brutt og streik innledet.

I sitt prosesskrift har Staten bl.a. anført at man ved utforming av tilbudet har tatt hensyn til at tariffavtalen må tilpasses arbeidsmarkedet samtidig som det tas sosiale hensyn. Det fremholdes også som viktig at tariffbestemmelsene er slik utformet at den nødvendige fleksibilitet oppnås. Som følge av justeringer i tariffperioden 1982-84, vil ikke alle statstilsatte få samme lønnsutvikling, og det anføres at dette har vært forutsatt av alle parter. Det uttales videre at Staten ved dette inntekstoppgjøret ikke har funnet det riktig å oppheve virkningene av de spesielle tiltakene som ble gjort i forrige tariffperiode, men i stedet forsøkt å videreføre disse tiltak. Staten har derfor tilbudt å videreføre arbeidet med å innføre et standardssystem

for lønnsstiger, samtidig som minste topplønn er forbedret for eldre arbeidstakere og akademikers begynnerlønn er hevet. Sett under ett mener Staten at det tilbud som ble satt frem under meklingen, er vel avveid i forhold til de enkelte hovedsammenslutningers og Lærerlagets krav og Statens interesser.

Fra Statstjenestemannskartellet/Norsk Lærerlag er fremsatt følgende krav basert på en oppgjørssamme på 6,7 pst.:

Overheng	2,57 %
Bidrag fra antatt lønnsglidning	0,20 %
Regulativendring	3,32 %
Endring i lønnsstiger + kostnader fra fellesbestemmelsene	0,20 %
Minstelønn ltr. 15 etter 14 år pr. 01.05.84	0,13 %
Etatsvise normeringer pr. 01.05.84	0,15 %
Lesepliktreduksjon pr. 01.08.84	<u>0,12 %</u>
	<u>6,69 %</u>

Kartellet/Norsk Lærerlag har i tillegg fremmet krav om at det blir inntatt bestemmelse om en lønnsutviklingsgaranti med følgende ordlyd:

"Dersom lønnsøkningen for voksne industriarbeidere i industrien mellom 3. kvartal 1983 og 3. kvartal 1984 overstiger 5,7 %, skal lønningene innenfor det statlige avtaleområde gis et tillegg med et likt kronetillegg på alle lønnstrinn fra 1. januar 1985 som svarer til lønnsøkning i industrien som overstiger 5,7 %."

Kartellet/Norsk Lærerlag krever således en helautomatisk lønnsgaranti og at det ved beregning av lønnsutviklingen legges til grunn gjennomsnittlig timelønn for kvinner og menn i N.A.F.'s lønns- og fraværstatistikk.

Kartellet/Norsk Lærerlag anfører i sitt prosesskrift bl.a. at kravet vedrørende det generelle tillegg gjelder opprettholdelse av kjøpekraften i 1984 på 1983-nivå i gjennomsnitt og med vekt på lavere og midlere lønne og at lønnsutvik-

lingen skal vurderes i forhold til lønnsutviklingen i arbeidslivet for øvrig.

Det anføres videre at organisasjonene under forhandlingene klargjorde at det forelå et etterslep både i forhold til industrien og i forhold til lønnsutviklingen samlet for 1982-83. I den siste fase av forhandlingene ble også spørsmålet om en lønnsutviklingsgaranti tatt opp, fordi det etter Kartellet/Norsk Lærerlags syn forelå en betydelig fare for at man ville få en lønnsvekst i den private sektor fra 1983-84 som gjorde at man i 1985 igjen kunne stå overfor et nytt etterslep.

Kartellet/Norsk Lærerlag fremholder videre at i tillegg til størrelsen på tilleggene i gjennomsnitt, har disse organisasjoner lagt stor vekt på innretningen av tilleggene og at disse skulle ha en sosial profil. Det uttales i denne forbindelse at disse organisasjoner ikke kan se bort fra at tjenestemenn på den øverste del av regulativet fikk ett eller to lønnsopprykk ved justeringsoppgjøret i august 1983. Det anføres videre at de som står på lavere lønnstrinn enn 27, etter Statens tilbud vil få en nedgang i sin realinntekt hvis de står på samme lønnstrinn i 1983 og 1984.

Kartellet/Norsk Lærerlag fremholder for øvrig at lønnsutviklingsgarantier i en del land er tatt i bruk for å sikre statstilsatte en lønnsutvikling i tråd med den private sektor. Disse organisasjoner anser at slike garantier vil være naturlig også i Norge med den store usikkerheten vi har fått i de senere år om rammen for oppgjørene, hvor en så stor del blir bestemt ved lønnsglidning i den private sektor. Det hevdes videre at den delen som blir bestemt ved lønnsglidning nå i Norge er høyere enn i land som benytter former for lønnsglidningsgarantier.

For øvrig vises til partenes anførsler gjengitt foran.

Nemndas merknaderGenerelle merknader

Medlemmene Philipson, Lindholt og Solheim vil generelt bemerke:

Som ledd i arbeidet med å øke den økonomiske vekst og trygge sysselsettingen, har Regjeringen i Revidert Nasjonalbudsjett bl.a. gitt uttrykk for at det er nødvendig med en klar avdempning av pris- og kostnadsveksten med sikte på å styrke konkurranseevnen overfor utlandet. For å oppnå dette vil det være viktig at en får en moderat lønnsvekst i hele økonomien og ikke bare i de mest konkurranseutsatte næringer.

I sitt prosesskrift til Rikslønnsnemnda har Staten v/Forbruker- og administrasjonsdepartementet anført at sysselsettingssituasjonen tilsier at hensynet til landets konkurranseevne burde bli retningsgivende for årets inntektsoppgjør.

Disse medlemmer finner at hensynet til landets konkurranseevne nødvendigvis vil måtte tillegges vesentlig vekt ved vurderingen av den økonomiske ramme for inntektsoppgjørene. Selv om også andre faktorer enn lønnsnivå er av betydning for konkurranseevnen, er det neppe tvilsomt at lønnskostnadene er av meget stor betydning i denne sammenheng. Det vil derfor være viktig at lønnsveksten i samfunnet ikke blir sterkere enn at grunnlaget for å opprettholde et tilstrekkelig konkurransedyktig næringsliv kan bevares, hensyn også tatt til den rolle oljevirkosomheten spiller i norsk økonomi. Ved siden av lønnsutviklingen i de konkurranseutsatte næringer, er også utviklingen i de skjermede næringer, herunder den offentlige sektor, viktig, da lønnsutviklingen i disse får betydning for prisnivået for vareinnsats i de konkurranseutsatte næringer samtidig som sterke lønnsøkninger i de skjermede næringer vil kunne få smitteeffekter direkte over på lønnsnivået i de konkurranseutsatte

næringer. Blir lønnsutviklingen for sterk, vil dette kunne bidra til å svekke konkurranseevnen så mye at produksjon og sysselsetting i de konkurranseutsatte næringer kan bli redusert.

I FAD's prosessskrift til Rikslønnsnemnda er det, i tillegg til hensynet til kostnadsutviklingen og konkurranseevnen, anført at flere forhold tilsier lavere lønnsvekst i statssektoren enn den oppgjørssramme som er fastsatt for den private sektor. God tilgang på kvalifisert arbeidskraft på de fleste områder, statsansattes høyere grad av arbeidstrygghet og at økt oppgjørssramme svekker budsjettbalansen trekkes her fram som sentrale faktorer. På de områder der det er problemer med å sikre tilstrekkelig kvalifisert arbeidskraft, må dette i følge statens prosessskrift løses på en annen måte enn gjennom en høy ramme for total lønnsvekst.

Selv om myndighetene synes å legge økende vekt på behovet for større lønnsfleksibilitet, og staten gir inntrykk av å legge mindre vekt enn kommunene på generell lønnsparallelitet med den private sektor, bekrefter det forhold at myndighetene under meglingen godtok en ramme på 5.9 pst. at de stadig vurderer lønnsutviklingen for offentlig ansatte i forhold til den private sektor.

Etter hva som er blitt opplyst for Rikslønnsnemnda, kan det synes som den offentlige sektor på enkelte områder er lønnsledende i forhold til privat sektor. Det synes i første rekke å kunne gjelde for en del stillinger på lavere og midlere lønnsjikt. For andre grupper av statsansatte - særlig for personale i høyere lønnsjikt - synes situasjonen å være at lønnsnivået ligger klart lavere enn for stillinger i privat virksomhet som det kan være naturlig å sammenligne med. Dette gjenspeiler seg også i at det på enkelte områder i staten synes vanskelig å rekruttere og holde på særlig kvalifisert arbeidskraft, selv om tilgangen på personale for tiden ellers gjennomgående er rimelig god.

Det forhold at en del grupper av statsansatte lønnsmessig ligger klart lavere enn i privat sektor kan ha uheldige effekter for rekruttering og kvalitet og kan derved innebære et alvorlig problem samfunnsmessig sett. Disse medlemmer har registrert at staten ved spesielle tiltak søker å løse lønnsmessige skjevheter som oppstår for enkelte grupper og virksomhetsområder hvor konkurransen om arbeidskraften fra den private sektor gjør seg særlig sterkt gjeldende, selv om det vil kunne innebære en større lønnsdifferensiering. Disse medlemmer har intet å bemerke til dette. Disse medlemmer vil for øvrig ikke avgi noen uttalelse om hvordan statens lønnspolitikk bør være innrettet på noe lengre sikt, men nøyer seg med å konstatere at en i den situasjon en befinner seg i neppe bør ta sikte på å heve de statsansattes generelle lønnsnivå i forhold til andre grupper, da det vil kunne utløse uheldige smitteeffekter over til andre næringer og bidra til å forsterke kostnadspresset i økonomien.

Disse medlemmer vil imidlertid samtidig understreke at den offentlige sektor ikke kan sees på som et særområde lønnsmessig, men at den i hovedsak må vurderes etter de samme kriterier som de som gjelder for arbeidsmarkedet ellers.

Hensynet til det offentliges budsjettbalanse kan således prinsipielt ikke komme i noen annen stilling for nemndas vurderinger enn hensynet til driftsresultat, konkurransevne og den totale økonomiske situasjon for andre næringer vil gjøre ved vurderingen av andre lønnstakergrupper.

Når det gjelder graden av ansettelestrygghet, varierer forholdene på arbeidsmarkedet betydelig. Generelt har statsansatte en meget høy grad av trygghet mot å miste arbeidet sammenlignet med situasjonen i konkurranseutsatte næringer. De statlige arbeidsplasser skiller seg imidlertid hva dette angår neppe i vesentlig grad ut fra en del andre skjermede næringer, som f.eks. bank- og forsikringsvirksomhet.

Det forhold at det generelt er god tilgang på kvalifisert

personale til stillinger i staten må ses i sammenheng både med lønnsnivået og andre ansettelsesbetingelser i staten og den totale sysselsettingssituasjon på arbeidsmarkedet. Såvel sysselsettingssituasjonen som hensynet til næringslivets konkurranseevne tilsier at det bør tilstrebes å oppnå en moderat lønnsvekst generelt sett, men kan ikke uten videre begrunne lavere lønnsvekst for statsansatte enn for andre grupper av arbeidstakere.

Disse medlemmer finner derfor at de statsansatte lønnsmessig i hovedsak må bli å vurdere på linje med og etter de samme kriterier som andre lønnstakergrupper både i forhold til de generelle økonomiske hensyn og spesielle lønnsmessige hensyn som bør tas i betraktning.

b) Nemndas merknader til oppgjørets ramme og innretning

Medlemmene Philipson, Lindholt og Solheim vil bemerke:

Lønnsoppgjøret for statsansatte omfatter på arbeidstakersiden ved siden av Kartellet/Norsk Lærerlag også Akademikernes Fellesorganisasjon (AF) og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund, Seksjon Stat (YS-S). Arbeidstakerorganisasjonene har fremsatt krav som er til dels avvikende med hensyn til oppgjørets totale ramme og innretning. Selv om organisasjonenes krav avviker på noen punkter og vil måtte behandles særskilt, vil nemndas kjennelse måtte bli ensartet for alle organisasjoner i statsoppgjøret.

Ved siden av lønnsoppgjøret i staten har Rikslønnsnemnda også til behandling lønnsoppgjøret for kommunesektoren. Stats- og kommunesektoren baserer seg i dag på det samme lønnsregulativ. Nemnda er likevel ikke bundet til å legge til grunn at lønnsregulativet for stat og kommuner skal være likt. Siden det er klare forskjeller til stede mellom stat og kommuner når det gjelder yrkessammensetning og virksomhetsområder, kan det tale for at det ikke i alle henseende er fordelaktig å operere med et felles regulativ med de bindinger som vil ligge i dette, selv om hensynet

til oversiktighet ved sammenligninger mellom stat og kommune for enkelte stillingskategoriers vedkommende kan gjøre det hensiktsmessig å gå ut fra et felles lønnsregulativ. Disse medlemmer finner imidlertid at hvorvidt en bør operere med separate regulativer for stat og kommuner, bør avgjøres etter mer inngående vurderinger og drøftinger av fordeler og ulemper mellom de berørte parter, og at det ikke vil være forsvarlig for nemnda i den foreliggende situasjon å vedta forskjellige regulativer for de to sektorer. Disse medlemmer finner i denne forbindelse også å legge vekt på at den endring som staten har foretatt på regulativet i det tilbud som er fremsatt for Rikslønnsnemnda i vesentlig grad synes å være begrunnet i å etablere likhet i forhold til den lønnstabell som ble fremlagt av Riksmeglingsmannen i kommuneoppgjøret, og at det fra arbeidsgiversiden i kommuneoppgjøret er gitt uttrykk for at regulativet i stat og kommune fortsatt bør være likt.

Disse medlemmer har derfor funnet å ville legge til grunn for lønnsoppgjøret at det fortsatt skal være et felles lønnsregulativ for stat og kommuner.

Disse medlemmer finner det videre etter omstendighetene riktig å legge til grunn samme reelle, økonomiske ramme for stats- og kommuneoppgjøret. Etter disse medlemmers vurdering synes det klart at det tilbud som er fremsatt fra Riksmeglingsmannen i kommuneoppgjøret reelt har en noe høyere ramme enn tilbudet fra Staten i statsoppgjøret, og denne forskjell er blitt forsterket ved at imøtekommelse fra Statens side av kravet fra Kartellet/Norsk Lærerlag om redusert leseplikt også får utslag for kommunesektoren. Disse medlemmer har funnet det riktig å ta hensyn til dette forhold og foreta de justeringer av aktuelle komponenter i rammen for statsoppgjøret som følger av dette.

I statens tilbud er bidraget fra lønnsglidningen gjennom 1984 anslått til 0,3 pst., hvilket er det samme som i Riksmeglingsmannens forslag for kommuneoppgjøret. Disse medlemmer vil peke på at det er usikkerhet knyttet til lønns-

glidningens størrelse. Erfaringsmessig er imidlertid lønnsglidningen innen kommunesektoren klart høyere enn i statssektoren, hvilket også Staten v/FAD har bemerket i sitt prosessskrift. Innen kommunene synes således lønnsglidningen gjennom året å ha ligget på mellom 0,5-1,0 pst. og i staten på 0,4-0,6 pst. Fra 01.10.82 til 01.10.83 er lønns- glidningen i staten anslått til 0,4 pst., hvilket svarer til en vekst på 0,2 pst. på årsbasis hvis glidningen skjer jevnt over året. Disse medlemmer finner det riktig å legge til grunn at lønnsglidningen vil ligge på omtrent samme nivå også gjennom 1984.

Staten har som nevnt, i sitt tilbud imøtekommet kravet fra Kartellet/Norsk Lærerlag om 2 timers redusert leseplikt for lærere i grunnskolens barnetrinn fra 01.08.84. Staten dekker halvparten av den merkostnad dette innebærer, mens den øvrige halvpart vil måtte dekkes av kommunene. Merkostnaden for staten ved den reduserte leseplikt er anslått til 0,12 pst. av lønsmassen i 1983 og er i statens lønnstilbud medtatt innen rammen på 5,9 pst., mens den ikke er medtatt i Riksmeglingsmannens rammeskisse for kommuneoppgjøret. Disse medlemmer vil bemerke at lignende endring i leseplikten tidligere er blitt gjennomført uten å være tatt med i rammen for lønnsoppgjøret. Selv om endring av leseplikten har en kostnadsside for staten og innebærer en fordel for de lærere som nyter godt av endringen, har denne endring i seg selv ingen kjøpekraftseffekt for de som er ansatt i det offentlige. Det kan her bemerkes at opprettholdelse av kjøpekraften fra arbeidstakerorganisasjonene er anført som et hovedkrav ved dette inntektstoppgjør. Fra Kartellet/Norsk Lærerlag er videre fremholdt at endringen ikke innebærer en reduksjon av den totale arbeidstid i forhold til den i dag avtalte normaluke, men en nødvendig tilpasning av faktisk arbeidstid til den fastsatte normalarbeidstid. Disse medlemmer har ikke grunnlag for å vurdere det her nevnte forhold, men finner i den foreliggende situasjon at merkostnaden ved redusert leseplikt bør holdes utenfor oppgjørsrammen både for stats- og kommuneoppgjøret.

Disse medlemmer bemerker videre at man i oppgjørssammenheng for kommunesektoren har nyttet noe forsiktigere anslag for kostnader forbundet med regulativendringer, stigeendringer, minstelønn etter lønnstrinn 15 og fellesbestemmelser.

Disse medlemmer har kommet til at korreksjonene for å oppnå likhet mellom rammen før statsoppgjøret og Riksmeglingsmannens forslag for kommuneoppgjøret, i alt summerer seg til omkring 0,30 - 0,45 pst. Siden det knytter seg en viss usikkerhet til anslagene, har disse medlemmer blitt stående ved å korrigere med 0,30 pst. Denne komponent kan ikke nyttes til å øke rammen for regulativendringen for staten da det vil føre til forskjellige regulativer for stat og kommuner, hvilket ikke anses hensiktsmessig.

I sin påstand har Kartellet/Norsk Lærerlag fremmet krav om at minstelønn etter lønnstrinn 15 skal gjelde etter 14 års ansiennitet og fra 01.05.84 i stedet for som i statens tilbud etter 16 år og fra 01.10.84. YS-S' krav om minstelønn etter lønnstrinn 15 er i samsvar med statens tilbud, men denne organisasjon har for sin del fremmet krav om at det avsettes et beløp tilsvarende 0,6 pst. av lønnsmassen til justeringer og normeringer pr. 01.10.84. AF har for sin del ikke fremmet krav om minstelønn etter lønnstrinn 15, men krevd at det avsettes 0,6 pst. til justeringer pr. 01.10.84. Kartellet/Norsk Lærerlag har derimot krevd at det avsettes 0,15 pst. til etatsvise normeringer pr. 1.5.84, hvilket også er i samsvar med statens påstand på dette punkt. Disse medlemmer finner etter omstendighetene at de foran nevnte 0,30 pst. bør avsettes til justeringer og normeringer. Det beløp som er avsatt til normeringer på 0,15 pst., blir etter dette således å øke til 0,45 pst. som etter forhandlinger mellom partene kan nyttes til både justeringer og normeringer pr. 1.8.84.

I denne sammenheng vil disse medlemmer peke på at behovet for justeringer/normeringer foreligger ikke bare for de høyere lønnsjikt.

Samtlige arbeidstakerorganisasjoner har ved dette oppgjør krevd kompensasjon for etterslep i lønnsutviklingen for statsansatte i forhold til andre grupper for perioden 1982-83. Dette etterslep - eller mindrelønnsutviklingen - er beregnet til ca. 1 pst. i forhold til lønnsveksten for industriarbeidere og funksjonærgrupper i den private sektor. Staten har i sitt prosesskrift erkjent at lønnsveksten siste år har vært relativt svak for de statsansatte, men samtidig vist til at disse hadde en relativt god lønnsvekst i årene 1981 og 1982.

Disse medlemmer viser til at de statsansatte som gruppe siden 1979 har hatt en lønnsvekst som har vært høyere enn for industriarbeidere, noe svakere enn for kommuneansatte og funksjonærer i N.A.F.-bedrifter, og klart lavere enn for bankansatte.

Selv om statsansatte lønnsmessig bør vurderes etter samme kriterier som andre grupper, og bankansatte og funksjonærer i N.A.F.-bedrifter i en viss utstrekning utgjør sammenlignbare og konkurrerende arbeidstakergrupper, følger ikke derav uten videre at lønnsnivået i staten automatisk bør følge lønnsnivået for disse grupper også i perioder der lønnsveksten i disse sektorer er særlig stor. I en situasjon der det fremstår som en hovedoppgave å dempe kostnadsvekst og prisstigning, vil det være viktig å søke å motvirke at for sterk lønnsvekst i enkelte sektorer smitter over på andre sektorer og derved skaper grunnlag for et ytterligere forsterket lønnspress, selv om dette i øyeblikket kan oppleves som urettferdig for de grupper som i enkelte år, relativt sett, får en noe svakere lønnsutvikling. På den annen side må en samtidig søke å unngå at bestrebelsene for å avdempe kostnadsveksten og bekjempe inflasjonen utdyper lønnsmessige skjevheter og gir en urimeelig fordeling av byrdene. Det er her en avveining som må foretas og hvor skjønnsmessige vurderinger vil måtte foretas. Hensett til at de statsansatte siden 1979 har hatt en relativt gunstig lønnsutvikling i forhold til industriarbeidere, finner disse medlemmer alt i alt ikke grunn til

ved dette oppgjør å gi en spesiell kompensasjon for at lønnsveksten for 1982-83 isolert sett har vært noe lavere enn for andre grupper.

Samtlige organisasjoner i statssektoren har overfor Rikslønnsnemnda også fremsatt krav om en garantiordning som skal sikre de statsansatte mot en mindrelønnsutvikling i 1984 i forhold til utviklingen i industrien. Utformingen av kravet om garantiordning varierer noe mellom organisasjonene. I statens påstand er det ikke fremsatt tilbud om noen garantiordning. I Riksmeglingsmannens forslag for kommunesektoren er foreslått at det skal kunne opptas forhandlinger mellom partene om kompensasjon for eventuell mindrelønnsutvikling i forhold til LO/N.A.F.-området i perioden 01.05.84 - 01.01.85, og dette forslag er inntatt i påstanden fra arbeidsgiversiden, mens arbeidstakerorganisasjonene har fremmet avvikende forslag vedrørende forhandlinger om kompensasjon for eventuell mindrelønnsutvikling.

Det kan således konstateres at på den ene side synes arbeidsgiversiden i kommuneoppgjøret innforstått med å etablere en forhandlingsordning vedrørende kompensasjon for mindrelønnsutvikling, mens Staten har motsatt seg en slik ordning. På den annen side foreligger det fra organisasjonene meget avvikende forslag på dette punkt. Riksmeglingsmannens forslag som arbeidsgiversiden i kommunesektoren har lagt til grunn, gir hjemmel for at forhandlinger om eventuell mindrelønnsutvikling kan opptas dersom den økonomiske ramme for LO/N.A.F.-området overskrides. Det er ikke knyttet noen streikerett til ordningen. Arbeidstakerorganisasjonene i kommunesektoren har fremmet et avvikende forslag om en slik forhandlingsordning, mens organisasjonene i staten har fremmet innbyrdes avvikende forslag om en ordning med helautomatisk lønnsutviklingsgaranti.

Medlemmene Philipson, Lindholt og Solheim vil legge til grunn at en ordning med automatisk lønnsutviklingsgaranti- eller alternativt en forhandlingsordning vedrørende kompensasjon for mindrelønnsutvikling, vil måtte være felles

for stats- og kommunesektoren, da en ellers vil legge til rette for en ulik lønnsvekst mellom de to sektorer som ikke synes velbegrunnet, og som også vil medføre at de to sektorer vil komme til å operere med forskjellige lønnsregulativer.

Disse medlemmer vil samtidig gi uttrykk for at en ordning med garanti mot mindrelønnsutvikling eller en alternativ forhandlingsordning fremstår som betenkelig, - og ganske særlig så i den foreliggende situasjon hvor det er en hovedoppgave i den økonomiske politikk å nå frem til en avdempning av pris- og kostnadsveksten. Selv om det kan være noe usikkert hva som ligger i den forhandlingsordning Riksmeglingsmannen har foreslått, finner disse medlemmer at det vil være uheldig at det etableres ordninger for den offentlige sektor som kan innebære at det oppstår indeksbindinger i ny form på et meget viktig område i økonomien. Dette vil kunne ha smitteeffekter over til andre deler av arbeidsmarkedet og derved bidra til et forsterket lønnspress, som vil kunne føre til svekket konkurranseevne og gi grunnlag for en ny økning av inflasjonstakten. Disse medlemmer finner på denne bakgrunn ikke å kunne gå inn for innføring av en ordning med lønnsutviklingsgaranti eller en alternativ forhandlingsordning vedrørende kompensasjon for mindrelønnsutvikling hverken i statlig eller kommunal sektor.

Samtidig som disse medlemmer således finner å måtte avvise krav om lønnsgarantiordninger e.l., må bemerkes at når kravene er fremsatt synes det i vesentlig grad å ha sin bakgrunn i at tilgjengelig statistikk for lønnsglidning i den private sektor synes å indikere at den avtalte ramme for lønnsvekst på 5,9 pst. på flere områder vil bli klart overskredet, jfr. hva som foran er omtalt om dette. Flere institusjoner, herunder bl.a. Statistisk Sentralbyrå og Norges Bank, har som foran nevnt, i konjunkturoversikter som er fremlagt de siste måneder, anslått at gjennomsnittlig lønnsøkning i industrien vil bli på minst 6 1/2 pst. i 1984. Dette er et forhold som Rikslønnsnemnda ikke kan se

bort fra i sin behandling av oppgjøret for stats- og kommunensansatte. Som nevnt tidligere er de fleste lønnsoppgjør i privat sektor nå fastlagt. Det må således konstateres at det for årets inntektsoppgjør ikke vil kunne ligge noen vesentlig "retningsviserfunksjon" for andre oppgjørsområder i utfallet av oppgjøret for offentlig sektor.

Slik situasjonen ligger an, vil derfor nemnda måtte foreta en avveining som i rimelig grad både tar hensyn til ønsket om å bidra til fortsatt avtakende pris- og kostnadsstigning og til den faktiske lønnsutvikling innen andre sektorer. I sitt prosesskrift har Staten v/FAD anført at av hensyn til andre deler av arbeidslivet må det advares mot at Rikslønnsnemnda fastsetter en høyere økonomisk ramme enn 5,9% for statens tjenestemenn og lærerne i skoleverket. Dette må imidlertid ses i forhold til at en i statssektoren i hovedsak opererer med et fastlønnssystem, at begge parter i kommuneoppgjøret har foreslått at det inntas en bestemmelse om forhandlinger om kompensasjon for mindrelønnsutvikling, at lønnsglidningen i privat sektor utgjør en vesentlig andel av lønnsveksten og at glidningen på dette felt ikke er blitt så mye avdempet som forutsatt i de avtaler som er blitt inngått. På bakgrunn av at de fleste og viktigste oppgjør i privat sektor er avsluttet, kan det synes tvilsomt om det vil ha noen varig positiv effekt for den fremtidige lønnsutvikling om årets inntektsoppgjør for offentlig ansatte blir holdt innenfor en ramme som gir vesentlig lavere lønnsvekst for offentlig ansatte. Den viktigste avdempende effekt for fremtidige oppgjør vil etter disse medlemmers syn klart ligge i at man unngår lønnsgarantiordninger eller alternative forhandlingsordninger vedrørende kompensasjon for mindrelønnsutvikling.

Disse medlemmer har derfor etter en samlet vurdering av ovennevnte forhold, kommet til at det vil være riktig i lys av den faktiske lønnsutvikling i 1984 i privat sektor, å legge til grunn en oppgjørsramme for stats- og kommunesektoren på om lag 6 1/4 pst.

Som foran nevnt, er det fra Kartellet/Norsk Lærerlags side anført at den lønnstabell Staten har tilbudt har en uheldig sosial profil og at regulativendringene bør innrettes med sikte på i større grad å tilgodese de lavere og midlere lønnsstakt. YS-S har i sine krav prioritert arbeidstakere plassert på lønnsregulativets midtsjikt, begrunnet med at denne gruppe i de senere års oppgjør relativt sett har kommet dårligere ut enn de andre grupper. AF har på sin side vist til at lønnsnivået for statsansatte på høyere og midlere nivå er ugunstig i forhold til privat virksomhet og krever derfor at det gis et likt tillegg på alle lønnstrinn.

Disse medlemmer viser til at de spesielle lønsmessige tiltak som ble gjennomført i forrige tariffperiode for å rette opp skjevheter for enkelte grupper, er søkt videreført gjennom de regulativendringer Staten har tilbudt. Det vises videre til de endringer i lønnsstiger og den økning i minstelønn for eldre arbeidstakere som Staten har tilbudt. Disse medlemmer viser også til at nemnda har funnet det riktig å øke det beløp som ved dette oppgjør kan benyttes til normeringer og justeringer. På denne bakgrunn finner disse medlemmer at den økning av oppgjørsrammen som er foreslått, skal gis med et likt beløp, stort kr. 600,- på alle lønnstrinn.

Medlemmet Lie med tilslutning av Totland vil til dette punktet bemerke:

Erfaringsmessig har lønnsoppgjørene i den private sektor blitt betydelig større enn forutsatt. Dette har ført til at de statstilsatte og lærerne er blitt hengende etter i lønnsutviklingen selv om det i utgangspunktet blir lagt opp til like rammer for lønnstilleggene. Det er ikke noe som tyder på at utviklingen vil bli særlig annerledes i denne tariffperioden. Ferske opplysninger styrker en slik vurdering. Det kommer klare signaler fra mange hold om at lønnsveksten innen andre avtaleområder blir større enn 6 1/4 pst. Dette er betraktninger som bekreftes av meget

kompetente og i avtalesammenheng høyst nøytrale instanser som Norges Bank og Bankforeningen.

Det regnes med en lønnsvekst fra 1983 til 1984 på 6,5 til over 7 pst.

I tidsrommet 1973-83 har lønnsutviklingen i staten vært 6 pst. lavere enn for andre grupper sett under ett.

Mindrelønnsutviklingen fra 1982-83 er beregnet til 1 pst.

Flertallet har ikke villet gi kompensasjon for etterslepet fra 1982 til 1983, og den økonomiske ramme på 6 1/4 pst. ligger lavere enn den lønnsutvikling som flertallet regner med fra den private sektor.

Kartellet og Lærerlaget har i sine anførsler akseptert en ramme som gir en lønnsutvikling på 6,5 pst. fra 1983-1984, dersom det samtidig blir gitt en automatisk lønnsutviklingsgaranti. Denne lønnsutviklingsgarantien skulle sikre de statstilsatte og lærerne kompensasjon for lønnsvekst i industrien ut over 5,9 pst. fra 1983 til 1984.

Medlemmene Lie og Totland er ikke enige i at en lønnsutviklingsgaranti må forutsettes å skape betydelige smitteeffekter på lønnsveksten i øvrige områder, all den tid garantien bare er ment å sikre lik lønnsutvikling med andre grupper. Argumentene for en automatisk garantiordning synes tvert imot å være forsterket ved flertallets holdninger til og begrunnelsen for rimeligheten av en lik lønnsvekst i privat og offentlig sektor.

Kartellet og Norsk Lærerlag har i sin påstand lagt stor vekt på å få en sosial innretning av tilleggene på lønns Tabellen. Disse medlemmer kan ikke se at et likt kronetillegg på kr. 600,- på alle lønnstrinn i vesentlig grad imøtekommer organisasjonenes syn på innretningen.

Medlemmene Lie og Totland har merket seg at nemndas fler-

tall har uttalt seg i generelle vendinger om på hvilke lønnsnivåer staten er lønnsledende. Disse medlemmer vil bemerke at det ikke generelt er slik at staten er lønnsledende på de lavere lønnsstige. I den grad dette kan registreres, er det i tilfelle bare for svært begrensede grupper.

Medlemmet Lie med tilslutning av Totland stemmer for Kartellets og Lærerlagets påstand når det gjelder tilleggene på lønnstabellene A og B og den lønnsutviklingsgarantien som er formulert i påstanden.

Medlemmet Mugaas med tilslutning av Fosheim vil til avsnittet om oppgjørssammenheng m.v. uttale:

Disse medlemmer deler ikke de nøytrale medlemmer av Rikslønnsnemndas oppfatning av bl.a. smitteeffekten av en høyere økonomisk ramme for tariffoppgjøret og heller ikke vurderingen av lønnsglidningen og at kostnadene ved leseplikten skal holdes utenfor den økonomiske rammen.

Selv om de fleste tariffområder er ferdige med de sentrale forhandlinger, vil den høyere ramme i statsoppgjøret kunne bli påberopt i lokale forhandlinger. En fastsettelse av rammen til mer enn 5,9 pst. vil på en måte legitimere sterkere lønnsglidning innen andre tariffområder.

Lønnsglidningen i staten fremkommer som et resultat av opp-tjening av ansiennitetstillegg, endring i stillingsstrukturen bl.a. ved omgjøring og oppretting av nye stillinger ved budsjettbehandlingen og sentrale og lokale forhandlinger etter tariffavtalens pkt. V b. Det er en tydelig økning i antallet saker etter pkt. V b, noe som vil kunne føre til sterkere lønnsglidning enn tidligere.

Selv om reduksjon av leseplikten ikke medfører direkte lønnsforbedringer for dem det gjelder, og følgelig ikke registreres i lønnsstatistikken, burde kostnadene være med i den økonomiske ramme for tariffoppgjøret. Det vises i

denne forbindelse til at sosiale forbedringer som heller ikke gir seg synlig utslag i lønnsstatistikken er blitt kostnadsberegnet og tatt med i den økonomiske ramme for tidligere tariffoppgjør.

Selv om det er ønskelig at det gis den samme reelle økonomiske ramme for stats- og kommuneoppgjøret, bør det ikke føre så langt at man av den grunn fraviker de beregninger Staten har foretatt når det gjelder regulativendringer, stigeendringer, minstelønn etter lønnstrinn 15 og fellesbestemmelsene. Disse medlemmer antar at statens beregninger er så korrekte som mulig.

2. AVTALEÅR

Statstjenestemannskartellet/Norsk Lærerlag og staten er enige om formuleringen av dette punkt, og nemnda legger dette til grunn.

JUSTERINGER/NORMERINGER

Pkt. V A, B OG C

Kartellet/Norsk Lærerlag og staten har nedlagt sammenfallende påstander for nemnda på disse punkter, og nemnda legger dette til grunn.

Pkt. V D

Medlemmene Philipson, Lindholt og Solheim skal bemerke:

Kartellet/Norsk Lærerlag og staten har begge nedlagt påstand for nemnda om at det pr. 1.5.84 avsettes 0,15 pst. av lønsmassen, beregnet på årsbasis til normeringsforhandlinger i etatene, med virkning fra ikrafttreden av de nye hovedtariffavtaler.

Disse medlemmer viser til bemerkningene foran under hovedavsnittet om økonomisk ramme for oppgjøret. Det er der foretatt justeringer for å oppnå likhet mellom rammen for statsoppgjøret og Riksmeklingsmannens forslag for kommuneoppgjøret. Justeringen utgjør i alt 0,30 pst. Det beløp som er avsatt til normeringer på 0,15 pst., blir således å øke til 0,45 pst. som etter forhandlinger mellom partene kan nyttes til både justeringer og normeringer, med virkning fra 1. august 1984.

Pkt. V E

Lønnsstigen for en del stillinger opp til ltr. 21, samt begynnerlønn i en del stillinger for de som har høyere akademisk utdanning.

Medlemmene Philipson, Lindholt og Solheim skal bemerke:

AF har nedlagt påstand om avvisning som ikke er etterkommet. Det kan her vises til Rikslønnsnemndas kjennelse av i dag i saken mellom AF og staten.

Kartellet/Norsk Lærerlag og staten har nedlagt sammenfallende påstander for nemnda, bortsett fra at Kartellet/Norsk Lærerlag krever at arbeidstakere med minst 14 års ansiennitet i stilling direkte plassert i ltr. 14 eller med lønnsstige med topplønn i ltr. 14, skal gis personlig lønn i ltr. 15 med ikrafttreden 1. mai 1984, mens staten i sin påstand opererer med 16 års tjenesteansiennitet og ikrafttreden 1. oktober 1984.

Disse medlemmer finner ikke tilstrekkelig grunn til å fra-vike statens påstand, som blir å legge til grunn i kjennelsen. Det legges vekt på at det dreier seg om endringer i lønnsstiger o.l. for en rekke stillinger som vil bidra til å bedre lønnsforholdene for tjenestemenn i de lavere og midlere sjikt og for en del begynnerstillinger for akademikere.

Medlemmet Lie med tilslutning av Totland slutter seg til flertallets konklusjoner med unntak av pkt. V E når det gjelder opprykksordning for eldre arbeidstakere fra ltr. 14 til ltr. 15. Disse medlemmer legger her Kartellets og Lærerlagets påstand til grunn.

Medlemmet Mugaas med tilslutning av Fosheim tar foranstående til etterretning, men viser til sin dissens foran.

LESEPLIKTEN I GRUNNSKOLENS BARNETRINN

Statstjenestemannskartellet/Norsk Lærerlag og staten er enige om at leseplikten i full stilling i grunnskolen barnetrinn settes til 27 timer pr. uke fra 1. august 1984, og nemnda legger dette til grunn.

PENSJONSFORHOLD

Kartellet og Norsk Lærerlags krav for Rikslønnsnemnda går ut på at pensjonsgrunnlaget for statspensjonister som er pensjonert før 1. oktober 1981 heves med ett lønnstrinn. Videre kreves det at minste pensjonsgrunnlag i Statens Pensjonskasse heves til lønnstrinn 12. Staten har etterkommet sistnevnte krav, og har nedlagt påstand om at det fremmes forslag for Stortinget om at minste pensjonsgrunnlag skal være ltr. 12. Endelig krever Kartellet/Norsk Lærerlag at et partssammensatt utvalg skal vurdere en bedre regulering av pensjonene enn det som svarer til det generelle tillegget i lønnsatsene.

YS-S har fremmet krav om at pensjonene skal reguleres tilsvarende den totale økonomiske ramme for Rikslønnsnemndas kjennelse. For øvrig fremmer YS-S de samme krav for Rikslønnsnemnda som Kartellet/Norsk Lærerlag.

Det mest vidtgående krav kommer fra AF. Det kreves at pensjonistenes pensjonsgrunnlag oppjusteres tilsvarende den lønnsutvikling som har funnet sted for de statsansatte og lærerne. Det kreves at arbeidstakernes pensjonsgrunnlag skal være stillingens lønn på ethvert tidspunkt. Ytterligere kreves at begrensningen av pensjonsgrunnlaget vedrørende den del av lønnen som overstiger ltr. 27 og ltr. 37 fjernes og at etterlattepensjonen heves fra 60 til 90 prosent. I tilknytning til disse krav krever AF at det fremsettes nødvendige endringforslag til loven om Statens Pensjonskasse overfor Stortinget.

Kravene fra Kartellet/Norsk Lærerlag og YS-S har, bortsett fra det krav staten vil etterkomme, sin bakgrunn i at pensjonistene ved justeringsoppgjør ikke får regulert opp pensjonsgrunnlaget tilsvarende. Det samme gjelder AFs krav om at pensjonsgrunnlaget skal oppjusteres.

Som nevnt har staten i sin påstand etterkommet kravet om at det skal fremmes forslag for Stortinget om at minste pen-

sjonsgrunnlag skal være ltr. 12. For øvrig går statens påstand ut på at pensjonene skal omregnes etter de nye lønnssetser, noe som er i tråd med den regulering av pensjonene som tidligere har vært praktisert. Stortinget har allerede vedtatt at pensjonene "blir regulert i samsvar med de lønnssetser som blir fastsatt av Rikslønnsnemnda", jfr. Innst.S. nr. 313 (1983-84). Statens representant i Rikslønnsnemnda har imidlertid under forhandlingene bekreftet at det ikke med dette har vært meningen å innskrenke Rikslønnsnemndas kompetanse.

Medlemmene, Philipson, Lindholt, Solheim og Mugaas med tilslutning av Fosheim skal bemerke:

Etter det som er opplyst har mange pensjonister tapt opp til 20 - 25 pst. av pensjonen i forhold til dem som går av i tilsvarende stillinger senere. Bakgrunnen for dette er at justeringer og normeringer av enkelte stillinger eller stillingsgrupper ikke får virkning for løpende pensjoner.

Det heter i Innst. S. nr. 199 (1983-84) Innstilling fra Forbruker- og administrasjonskomiteen om årsmelding for 1981 og 1982 fra Statens Pensjonskasse:

"Når det gjelder pensjonsreguleringer, er det opplyst i meldingen at reguleringene omfatter bare de generelle endringer av lønningene som følge av den alminnelige lønns- og prisutvikling. Justeringer og normeringer av enkelte stillinger eller stillingsgrupper får således ingen virkning for løpende pensjoner. Komiteen viser til at et stort antall stillinger er regulert opp til et høyere lønnstrinn i regulativet. Dette har ført til at de som er pensjonert tidligere fra slike stillinger, stadig kommer dårligere ut i forhold til dem som er pensjonert på et senere tidspunkt.

Komiteen viser i den forbindelse til at tjenestemannsorganisasjonene har tatt opp disse problemene i sine tariffkrav under de pågående forhandlinger med staten. De krever at statspensjonistenes vilkår blir ført å jour i forhold til den totale lønnsutvikling som har funnet sted for de statsansatte i de senere år. Komiteen går ikke nærmere inn på disse spørsmål nå, men vil avvente resultatene fra de nevnte forhandlinger."

Pensjonistenes reaksjon når de opplever at de stillinger de innehadde mens de var yrkesaktive via justeringsoppgjør går opp flere lønnsklasser uten at dette får konsekvenser for deres egen pensjon, er forståelig. Rikslønnsnemnda har i den sammenheng mottatt brev fra flere pensjonistforeninger i den offentlige sektor. Med den praksis som har vært fulgt ved reguleringen av pensjonene, er det ikke overraskende at pensjonistene føler seg urettferdig behandlet. Selv om statspensjonistene fortsatt er bedre stillet enn de fleste pensjonistgrupper i den private sektor, er deres stilling blitt forverret de siste årene. Dette illustreres bl.a. ved at i perioden 1972 - 82 falt disponibel realinntekt for alders- og uførepensjonister med samordnet pensjon ifølge Sosialdepartementet med 14 pst. (heldagsstilling).

I pensjonsspørsmålet foreligger det ikke enighet mellom arbeidstakerne og staten, bortsett fra at staten har etterkommet Kartellet/Norsk Lærerlags og YS-S's krav om at det minste pensjonsgrunnlag skal være ltr. 12. Disse medlemmer baserer seg på enigheten på dette punkt, og har tatt inn i kjennelsen at forslag skal fremmes for Stortinget i overensstemmelse med dette.

Arbeidstakerorganisasjonene har ikke tatt med kravet om heving av pensjonsgrunnlaget i noen ramme. En heving av pensjonsgrunnlaget for alle som har vært pensjonert før 1. oktober 1981 med ett lønnstrinn koster etter det som er opplyst anslagsvis 130 millioner kroner, svarende til 0,5 prosent i rammen.

Staten har vist til at Trygdefinansieringsutvalgets innstilling for tiden er til behandling, og at en derfor ikke nå bør endre reguleringsmåten. Det skal nedsettes et arbeidsutvalg som skal foreta en samlet vurdering av brutto og netto pensjonsnivå og reguleringsprinsippene i den offentlige tjenstepensjonsordningen. I dette utvalget skal KLP (Kommunal Landspensjonskasse) og Statens Pensjonskasse være representert. Regjeringen har ikke gått med på at arbeidstakernes organisasjoner er representert i utvalget.

Spørsmålet om en endring i pensjonsgrunnlaget for de som tidligere er avgått med pensjon bør trolig vurderes sammen med spørsmålet om en ny måte å regulere pensjonene på i tilknytning til lønnsoppgjør. Pensjonsspørsmålene berører til dels kompliserte og vidtrekkende problemområder. En viser også til det nedsatte arbeidsutvalg, som forutsettes å foreta en bred og grundig vurdering av reguleringsspørsmålene. Dette tilsier at Rikslønnsnemnda i nåværende situasjon bør vise tilbakeholdenhet på dette området.

Rikslønnsnemnda har kompetanse til å fastsette hva tariffavtalen skal gå ut på. Pensjonsspørsmålene må her sies å stå i en særstilling. For så vidt er det symptomatisk at Kartellet/Norsk Lærerlag ikke ønsker at kravet skal innpasses i en eventuell ramme. En ting er hva partene kan bli enige om under forhandlingene med hensyn til hva som skal forelegges for Stortinget angående endringer i pensjonene. Det er ikke dermed sagt at Rikslønnsnemnda bør påta seg rollen som problemløser på et komplisert område i partenes sted.

Etter en samlet vurdering har disse medlemmer blitt stående ved at kravene ikke kan imøtekommes. I den forbindelse vises til at staten har opprettholdt følgende tilbud frem satt under meklingen:

"I tilknytning til organisasjonenes krav om annen regulering av løpende pensjoner enn den tradisjonelle, vil statens forhandlere uttale:

Som en følge av Trygdefinansieringsutvalgets innstilling som skal ut til høring og etterfølgende behandling av Regjeringen, kan en ikke nå endre reguleringsmåten for pensjonene fra Statens Pensjonskasse. Staten vil imidlertid i tariffperioden utrede eventuelle andre måter å regulere pensjonene på og drøfte disse med hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag."

I den sammenheng forutsettes det at også spørsmålet om å heve pensjonsgrunnlaget med ett lønnstrinn for de som er pensjonert tidligere, blir drøftet.

Medlemmet Lie med tilslutning av Totland vil bemerke:

Kartellet og Norsk Lærerlag har ved dette tariffoppgjøret lagt vesentlig vekt på å snu den negative utviklingen når det gjelder statspensjonistenes inntekter. Det vises her til anførsler og påstand som er tatt inn foran i kjennelsen. Disse medlemmer vil understreke at påstanden om å heve pensjonsgrunnlaget med 1 lønnstrinn for statspensjonister pensjonert før 1. oktober 1981 har sin særskilte begrunnelse. Justerings- og normeringsoppgjøret med virkning fra denne dato hadde karakter av et generelt lønnstillegg for alle, og skulle derfor også hatt virkning for inntrufne pensjonstilfeller. Denne delen av kravet skulle etter disse medlemmenes mening være såpass oversiktlig at Rikslønnsnemnda kunne imøtekommet det uten fare for konsekvenser og framtidige bindinger.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan statspensjonene framtidig skal reguleres, er disse medlemmer innforstått med at dette utredes nærmere. Pensjonsforhold utgjør imidlertid en så vesentlig del av de statstilsattes og lærernes lønns- og arbeidsvilkår at det fremstår som urimelig om de aktuelle organisasjoner ikke skal få delta i utredningsarbeidet. Disse medlemmer oppfatter dette som brudd på praksis som tidligere har vært fulgt når det gjelder utredning av saker som angår de statstilsattes arbeidsvilkår.

En regulering av pensjonene i samsvar med statens påstand vil føre til at inntektsutviklingen for statspensjonistene blir ytterligere svekket.

Medlemmet Lie med tilslutning av Totland stemmer for påstanden fra Kartellet og Norsk Lærerlag.

MØTE MELLOM PARTENE 20. JUNI 1984

Den 20. juni 1984 ble det avholdt et møte mellom staten v/Forbruker- og administrasjonsdepartementet og Statstjenestemannskartellet/Norsk Lærerlag, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund/Seksjon Stat og Akademikernes Fellesorganisasjon. Partene ble på møtet enige om enkelte endringer i hovedtariffavtalene vedr. følgende punkter:

1. Lønnsregulativets fellesbestemmelser
2. Særlige lønnstillegg og bistillingsgodtgjørelser
3. Særregulativer
4. Akkordarbeid
5. Boligfradrag, kostfradragssatser og brenselsfradragssatser
6. Protokolltilførsler vedr.
 - a) lik arbeidstid for alle grupper arbeidstakere i staten
 - b) utredning av spørsmålet om mer rasjonelle og hensiktsmessige måter å gi godtgjørelse på for nattarbeid, søndagsarbeid m.v.
 - c) Statstjenestemannskartellet og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund/Seksjon Stat forutsetter at det føres egne forhandlinger om stigejusteringer på militære stillinger i sammenheng med innføringen av ny befalsordning pr. 1. november 1984.
 - d) Akademikernes Fellesorganisasjon forutsetter at det føres egne justeringsforhandlinger for militære stillinger i forbindelse med innføring av revidert befalsordning pr. 1. november 1984.

Nemnda legger protokollen fra møtet mellom partene den 20. juni 1984 til grunn, og de endringer partene er blitt enige om under de ovennevnte punkter inntas i de nye hovedtariffavtalene mellom staten og hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag.

IKRAFTTREDEN

Medlemmene Philipson, Lindholt, Solheim og Mugaas med tilslutning av Fosheim skal bemerke:

Det har vært fast praksis i Rikslønnsnemnda at i de tvister hvor det har vært streik, gis lønnstilleggene først med virkning fra arbeidets gjenopptakelse. Disse medlemmer viser i den forbindelse til kjennelse i sak nr. 2/1976, nr. 3/1978, nr. 1/1980, nr. 2/1982 og nr. 4/1982.

I Rikslønnsnemndas avgjørelse i 1972 i tvisten mellom Embetsmennenes Landsforbund og staten ble avtalen gitt virkning fra den sist gjeldende avtales utløp. Rikslønnsnemnda kom til under tvil og av praktiske grunner at dette også skulle legges til grunn for de tjenestemenn som ikke var omfattet av streikeforbudet i lov om offentlige tjenestetvister av 18. juni 1958 § 26, slik at alle skulle få tilleggene fra 1. mai. I Rikslønnsnemndas kjennelse av 24. juni 1980 i tvisten mellom Akademikernes Fellesorganisasjon og staten v/Forbruker- og administrasjondepartementet, sak 1/1980, kom nemndas flertall til at det forhold at en gruppe ikke hadde streikerett ikke gir tilstrekkelig grunn til å fravike den praksis som nemnda ellers hadde fulgt. "Det må etter flertallets oppfatning være mer rimelig og hensiktsmessig at den samme løsning velges for alle medlemmer av organisasjonen. Rikslønnsnemndas flertall er, alle forhold tatt i betraktning, kommet til at kjennelsen gis virkning fra tidspunktet for arbeidets gjenopptakelse, altså fra 30. mai 1980 - for alle medlemmer av AF." Saken ble imidlertid brakt inn for Arbeidsretten, som ga AF medhold i at iverksettelsestidspunktet for tjenestemenn som ikke har streikerett skulle settes til den nye tariffperiodes begynnelse.

Disse medlemmer og kan ikke se at det i denne sak foreligger forhold som gjør det berettiget å fravike den praksis som tidligere er fulgt. For så vidt angår tjenestemenn uten streikerett, må nemnda legge til grunn Arbeidsrettens

avgjørelse, slik at ikrafttredelsen for disse blir 1. mai 1984. Disse medlemmer finner imidlertid ikke tilstrekkelig grunn til å legge det samme ikrafttredelsestidspunkt til grunn for de øvrige, slik at ikrafttredelsestidspunktet for disse blir 30. mai 1984.

Med unntak for de tjenestemenn som ikke har streikerett, trer de nye bestemmelser i kraft straks, dog slik at etterbetaling av de generelle lønnstillegg og andre lønnsendringer ved stigeopprykk o.l. skal skje fra arbeidets gjenopptakelse 30. mai 1984.

Medlemmet Lie med tilslutning av Totland viser til at det i organisasjonenes anførsler foran i kjennelsen er gitt en bred argumentasjon for påstanden om ikrafttredelse fra 1. mai 1984. Disse medlemmer konstaterer at de nøytrale medlemmer av nemnda ikke har imøtegått organisasjonenes argumentasjon på dette punktet. Situasjonen i statssektoren er etter disse medlemmers mening slik at det vil være uriktig å bruke forskjellige datoer for ikrafttreden. Siden noen grupper vil ha rettslig krav på å få de nye lønningene utbetalt fra 1. mai 1984, må denne dato gjelde for samtlige som omfattes av tariffavtalen. Forskjellige tidspunkt for ikrafttreden vil dessuten medføre praktiske vansker og betydelig merarbeid.

Medlemmet Lie med tilslutning av Totland stemmer for Kartellets og Lærerlagets påstand.

S L U T N I N G

Den hittil gjeldende hovedtariffavtale mellom partene for-
lenges til 30. april 1986 med følgende endringer:

I. Generelle lønnstillegg

A) Lønnstabell A (hovedlønnstabellen):

Bruttolønn*)

Ltr.	Nåværende	%-till.	Nv
1	55.126	3,50	57.055
2	56.660	3,50	58.643
3	66.926	3,50	69.268
4	68.847	3,50	71.256
5	70.832	3,50	73.311
6	74.596	3,50	77.206
7	76.353	3,60	79.101
8	78.381	3,60	81.202
9	80.475	3,60	83.372
10	82.872	3,60	85.855
11	85.394	3,60	88.468
12	88.571	3,60	91.759
13	92.779	3,60	96.119
14	96.607	3,60	100.084
15	100.470	3,70	104.187
16	104.367	3,80	108.332
17	108.229	3,90	112.449
18	112.992	3,90	117.398
19	117.893	3,90	122.490
20	123.548	3,80	128.242
21	129.606	3,80	134.531
22	136.178	3,80	141.352
23	142.962	3,70	148.251
24	150.281	3,60	155.691
25	156.571	3,50	162.050
26	162.969	3,50	168.672
27	169.852	3,40	175.626
28	177.068	3,40	183.088
29	184.634	3,40	190.911
30	192.171	3,40	198.704
31	199.812	3,40	206.605
32	207.787	3,40	214.851
33	216.125	3,40	223.473
34	224.838	3,40	232.482
35	233.937	3,40	241.890
36	243.471	3,40	251.749
37	253.869	3,40	262.500
38	264.785	3,40	273.787
39	276.171	3,40	285.560

*) Bruttolønn inklusiv avgift på 52 kroner pr. år til opplysnings- og utviklingsfondet.

Det tas forbehold om at den tekniske utregning av tabellen kan føre til mindre endringer i beløpene.

Det gis videre et fast tillegg på kr. 600,- pr. år som innarbeides i regulativet på alle lønnstrinn.

B) Lønnstabell B (tilleggs lønnstabellen):

Lønnstabell B reguleres med 4,2 pst.

II. 2. avtaleår

Før 1. mai 1985 skal det opptas forhandlinger mellom staten og hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag om eventuell lønnsregulering for 2. avtaleår med virkning fra 1. mai 1985. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.

De statstilsatte og lærernes nominelle lønnsutvikling skal vurderes i forhold til lønnsutviklingen i arbeidslivet for øvrig.

Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag si opp hovedtariffavtalene innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel (likevel ikke til utløp før 1. mai 1985). Hovedsammenslutningenes representantskaper/styrer og Norsk Lærerlags landsstyre skal ha fullmakt til å godkjenne et forhandlingsresultat eller meklingsforslag.

III Lønnsregulativets fellesbestemmelser

Følgende paragrafer skal lyde:

§ 3 nr. 4

Permisjon uten lønn for omsorgsarbeid.

§ 5 Etterlønn

Når en arbeidstaker dør, utbetales de etterlatte et beløp svarende til 1 1/2 ganger folketrygdens grunnbeløp.

§ 7 nr. 1

Arbeidstaker med en fast ukentlig arbeidstid på 15 timer eller mer har rett til full lønn under sykdom i inntil 1 år. Det er en forutsetning at arbeidstakeren har tiltrådt tjenesten.

§ 7 nr. 7

Sykdomsforfall skal meldes snarest mulig til arbeidsgiveren med opplysninger om fraværets sannsynlige varighet. Arbeidsgiveren kan kreve skriftlig egenerklæring første arbeidsdag etter sykefraværet. Sykefravær over 3 kalenderdager skal legitimeres ved legeerklæring. Ved lengre sykefravær skal legeerklæring fornyes hver 14. dag, med mindre legen finner det unødvendig på grunn av sykdommens art eller arbeidstakeren er innlagt på sykehus. Har vedkommende hyppige sykefravær, kan ethvert sykefravær kreves legitimert ved legeattest.

§ 8 nr. 6

Hvis arbeidstakeren dør som følge av yrkesskaden, utbetales de etterlatte en engangserstatning tilsvarende 15 ganger folketrygdens grunnbeløp. Som etterlatte regnes ektefelle eller personer som for en vesentlig del ble forsørget av vedkommende. Bevislig og varig samboerforhold skal i denne sammenheng likestilles ved ekteskap. Statens Personaldirektorat fastsetter nærmere regler.

Ved varig medisinsk invaliditet på 15 pst. eller mer, utbe-

tales en forholdsmessig engangserstatning med utgangspunkt i 15 ganger grunnbeløpet ved 100 pst. invaliditet.

§ 10 nr. 2.

Gjenopptar arbeidstakeren arbeidet etter nedkomsten før hun har oppebåret lønn i 18 uker, gis en annen, dersom vedkommende har omsorg for barnet og fyller vilkårene i nr. 1 om tjenestetid, tjenestefrihet med lønn for den resterende del av perioden, dog ikke ut over 12 uker.

Merknad:

Punkt 7 i § 10 er etter avtale mellom partene tatt ut av bestemmelsene i tariffperioden 1. mai 1982 - 30. april 1984. Punktene 8 til 14 blir derfor nå punktene 7 til 13.

§ 10 nr. 11

Arbeidstaker som har omsorg for barn under 10 år har rett til 10 dagers permisjon med lønn pr. kalenderår for nødvendig tilsyn av barnet når det er sykt, eller dersom den som har det daglige tilsyn med små barn er syk. Er arbeidstakeren alene om omsorgen for barnet, har vedkommende rett til inntil 20 dagers permisjon med lønn pr. kalenderår. Det samme gjelder dersom det er to om omsorgen, men en av dem er langvarig avskåret fra tilsynet med barnet på grunn av egen funksjonshemming, innleggelse i helseinstitusjon som langtidspatient eller tilsvarende forhold. Aldersgrensen på 10 år gjelder ikke når funksjonshemmede barn blir syke. Sykdommen må legitimeres ved legeattest ved fravær ut over 3 dager.

§ 16 nr. 1

For pålagt overtidsarbeid gis et tillegg til timelønnen på 50 %. Tillegget økes til 100 % for overtidsarbeid mellom kl. 2000 og 0600 og for overtidsarbeid på lørdager, søn- og helgedager og etter kl. 1300 jul- og nyttårsaftnen.

Etter avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver i det enkelte tilfelle kan pålagt opparbeidet overtid avspaseres

time for time. Utenom fritiden har arbeidstakeren i slike tilfelle krav på å få utbetalt differansen mellom ordinær lønn og overtidsgodtgjørelse (overtidstillegget).

§ 17 nr. 2

Pålagt tjeneste på ukefriday/turnusfriday betraktes som overtidsarbeid og kompenseres med forhøyet overtidsgodtgjørelse.

Etter avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver kan det i det enkelte tilfelle inngås avtale om at arbeidet skal avspaseres, jfr. § 16 nr. 1, 2. avsnitt.

§ 19 nr. 2

I den utstrekning tjenestlige hensyn tillater det, skal arbeidstakeren få fri fra kl. 1300 følgende dager: Onsdag før skjærtorsdag, pinse, jul- og nyttårsaften. Såfremt dette av hensyn til tjenesten ikke lar seg gjøre, utbetales arbeidstakeren timelønn tillagt 100 %.

Tillegg

Satsene i Fellesbestemmelsene reguleres tilsvarende den gjennomsnittlig økning av lønnstabell A.

Protokolltilførsler

1. Partene er enige om at det er ønskelig med lik arbeidstid for alle grupper arbeidstakere i staten. Partene vil derfor i tariffperioden utrede de spørsmål som har betydning for innføring av 37,5 timers arbeidsuke. Utredningen skal være ferdig innen utgangen av 1985, og en konkret plan for gjennomføring av lik arbeidstid skal søkes utarbeidet som ledd i tarifforhandlingene i 1986.
2. Det nedsettes en partssammensatt arbeidsgruppe for i tariffperioden å utrede spørsmålet om mer rasjonelle og

hensiktsmessige måter å gi godtgjørelse på for nattarbeid, søndagsarbeid m.v. Det forutsettes at en eventuell omlegging ikke skal føre til økte utgifter totalt.

3. Statstjenestemannskartellet og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund/Seksjon Stat forutsetter at det føres egne forhandlinger om stigejusteringer på militære stillinger i sammenheng med innføringen av ny befalsordning pr. 1. november 1984.
4. Akademikernes Felleorganisasjon forutsetter at det føres egne justeringsforhandlinger for militære stillinger i forbindelse med innføring av revidert befalsordning pr. 1. november 1984.

IV. Særlige lønnstillegg og bistillingsgodtgjørelser

Særlige lønnstillegg som tidligere har vært regulert i forbindelse med de generelle lønnsreguleringer og som ikke er innført på tilleggs lønnstabellen (tabell B) og bistillingsgodtgjørelser som ikke reguleres på annen måte, reguleres svarende til den gjennomsnittlige reguleringen av lønnstabellene (A- og B-tabellen).

V. Justeringer og normeringer

- A) I tariffperioden forhandles det om justeringer og normeringer på fritt grunnlag.

Resultatet av forhandlingene gjøres gjeldende fra 1. mai 1985.

Hvordan forhandlingene skal føres, drøftes mellom Forbruker- og administrasjonsdepartementet og tjenestemennenes hovedsammenslutninger og Norsk Lærerlag før forhandlingene påbegynnes.

- B) 1. Dersom det i forbindelse med endret teknologi, omorganisering og omlegging av arbeidsoppgaver har skjedd vesentlige endringer i de forhold som er lagt til grunn ved lønns plasseringen,
2. eller det er særlige vansker med å rekruttere eller beholde spesielt kvalifisert personale,

kan partene i tariffperioden forhandle om

- a) omgjøring av stilling/stillinger fra lavere til høyere grad eller fra høyere til lavere grad (normering)
- b) oppflytting av stilling/stillinger til høyere lønns-trinn (justering)
- c) endring av lønnsplan eller overføring fra en lønnsplan til en annen
- d) spesiell avlønning
- e) bruk av tilleggsregulativet.

I rimelig utstrekning tas også hensyn til endringer som nevnt under nr. 1 ovenfor, som har skjedd gradvis over lengre tidsrom. Forhandlinger kan også føres når slike tiltak blir gjennomført som et ledd i effektivisering av virksomheten.

Merknad:

Partene er enige om at det er viktig at det fortsatt arbeides aktivt for høyere produktivitet i staten. En partssammensatt gruppe vil i tariffperioden vurdere de forskjellige spørsmål som reiser seg i forbindelse med eventuell inngåelse av produktivitetsavtaler i virksomhetene.

C) Forhandlingene føres

1. - mellom Forbruker- og administrasjonsdepartementet og hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag for krav som går inn under pkt. B nr. 2 og ellers når kravene går inn under pkt. B bokstavene b, c, d og e.
2. - direkte i de enkelte departementer med hovedsammenslutningenes medlemsorganisasjoner/Norsk Lærerlag når kravene går inn under pkt. B bokstav a.

Forbruker- og administrasjonsdepartementet kan i samråd med hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag også samtykke i at forhandlingene kan føres mellom det enkelte departement og hovedsammenslutningenes medlemsorganisasjoner/Norsk Lærerlag for krav som går inn under pkt. B, bokstavene b, c, d og e.

Gis det slikt samtykke, må forhandlingsopplegget legges frem for Forbruker- og administrasjonsdepartementet og forhandlingsfullmakt for disse punktene innhentes før forhandlingene påbegynnes.

Spørsmål om eventuelt å føre forhandlinger som går inn under pkt. B bokstav a utenfor departementene (i etatene, virksomhetene) avgjør det enkelte departement etter å ha drøftet spørsmålet med hovedsammenslutningene/Norsk Lærerlag.

Tidspunktet for iverksettelse av forhandlingsresultatet fastsettes under forhandlingene.

Dersom forhandlingene etter pkt. B, bokstav a ikke kan komme i gang innen 14 dager etter at krav om forhandlinger er kommet inn slik tjenestetvistloven fastsetter, må departementet ta kontakt med hovedsammenslutningenes medlemsorganisasjoner/Norsk Lærerlag.

D) Det avsettes 0,45 pst. av lønsmassen, beregnet på årsbasis, som etter forhandlinger mellom partene kan nyttes til både normeringer og justeringer. Resultatet av forhandlingene gjøres gjeldende fra 1. august 1984.

E) Lønnsstiger for en del stillinger opp til ltr. 25, samt begynnerlønn i en del stillinger for de som har høyere akademisk utdanning.

1. Lønnsstigene for de stillinger som er nevnt i særskilt vedlegg bak, skal fra iverksettelsen av de nye hovedtariffavtaler være slik det går fram av vedlegget.

I tillegg til dette innplasseres de med høyere akademisk utdanning fra iverksettelsen av de nye hovedtariffavtaler på ltr. 19 ved tilsetting i stilling som:

Førsteseekretær	lpl. 90.103, kode 0010
Fiskerirettleder	lpl. 03.410, kode 0563
Fagsekretær	lpl. 12.101, kode 0829
Fagkonsulent	lpl. 11.105, kode 1911
Redaksjonssekretær	lpl. 11.105, kode 1909
Botaniker	lpl. 11.125, kode 1947
Planteinspektør	lpl. 11.110, kode 1918
Avdelingsingeniør	lpl. 90.301, kode 0032
Avdelingsarkitekt	lpl. 90.303, kode 0039
Herredssagronom	lpl. 11.100, kode 1903
Fylkesagronom	lpl. 11.100, kode 1904
Herredsskogmester	lpl. 11.215, kode 1982
4H-agronom	lpl. 11.100, kode 3618

Dette er innarbeidet i lønnsstigene som går frem av det særskilte vedlegget.

2. Arbeidstakere med minst 16 års tjenesteansiennitet i stilling direkte plassert i ltr. 14 eller med lønns-

stige med topplønn i ltr. 14, gis fra 1. oktober 1984
personlig lønn i ltr. 15.

Unntatt er de arbeidstakere som eventuelt har lønns-
messige tillegg slik at de lønnes ut over det som
svarer til lønn i ltr. 15. Disse skal fortsatt løn-
nes i ltr. 14 med bibehold av tilleggene.

Arbeidstakere som ikke har lønnsmessige tillegg slik
at de lønnes ut over det som svarer til ltr. 15 skal
lønnes i ltr. 15.

3. Førstesekretær 0010 og førstesekretær 3710 slås sam-
men og gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	2	A
18	4	-
19	6	-
20	8	-
21	16	-

VI. Særregulativer

Søravtalene for stasjonsholdere og landstelefonister i
Televerket reguleres tilsvarende reguleringen av satsene på
A-tabellen (hovedlønnstabellen).

VII. Akkordarbeid

For tjenestemenn som arbeider på akkord, er det forutset-
ningen at akkordene reguleres slik at akkordfortjenesten
(ut over regulativlønn) økes med 2/3 av det generelle
lønnstillegg.

Den praktiske gjennomføring finner sted etter etatvise

drøftelser mellom administrasjonen og de berørte organisasjoner.

Såfremt det i avtaleperioden skulle bli innført nye akkordsystemer, er det partenes forutsetning at forhandlinger skal kunne opptas om akkordgrunnlagets størrelse.

VIII. Boligfradrag, kostfradragssatser og brenselsfradragssatser

Boligfradragssatsene tilpasses de nye regulativlønninger og økes forholdsmessig. Det samme gjelder ved eventuell regulering av lønningene for 2. avtaleår.

Kostfradragssatsene økes tilsvarende stigningen i boligfradragssatsene.

Brenselsfradragssatsene økes i samsvar med stigningen i brenselomkostningene.

Endringene i kostfradragssatsene og brenselsfradragssatsene gjøres gjeldende fra iverksettelse av de nye hovedtariffavtalene og reguleres i tariffperioden med virkning fra tidspunktet for en eventuell lønnsregulering for 2. avtaleår.

IX. Leseplikt for lærere i grunnskolen

Leseplikten i full stilling i grunnskolens barnetrinn settes til 27 timer pr. uke fra 1. august 1984.

X. Pensjonsforhold

a) De nye lønninger medtas i innskotts- og pensjonsgrunnlaget i Statens pensjonskasse.

b) Det fremmes forslag for Stortinget om omregning av pen-

sjonene etter de nye lønnsatser.

- c) Det fremmes forslag for Stortinget om at minste pensjonsgrunnlag skal være ltr. 12.

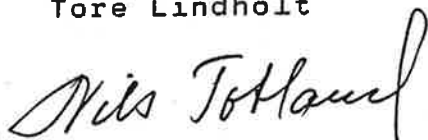
XI. Ikrafttreden

De fastsatte bestemmelser gjelder som hovedtariffavtaler og trer i kraft straks. De nye overenskomster gjøres gjeldende til 30. april 1986.

De generelle tillegg og andre lønnsendringer ved stigeopprykk o.l. gjøres gjeldende fra 30. mai 1984 for de tjenestemenn som ikke omfattes av tjenestetvistlovens § 26 a. For arbeidstakere som ikke har streikerett, settes ikrafttredelsestidspunktet til 1. mai 1984.

Charles Philipson

Tore Lindholt

Nils Totland

Kari Lie

Jon A. Solheim

Berit Fosheim

Nils R. Mugaas

STILLINGER PÅ LØNNSSTIGER TIL OG MED LTR. 25

Stillingen som EDB-fullmektig, lpl. 02.402, kode 1247,
gis lik lønnsstige:

Ltr.	T	O
9	0	K
10	1	A
12	2	-
13	4	-
14	6	-
15	8	-

Stillingen som Inspisient, lpl. 17.822, kode 0255, gis
slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
9	0	K
12	2	A
13	4	-
14	6	-
15	8	-
16	10	-

Stillingen som Postelev, lpl. 13.223, kode 3000, gis slik
lønnsstige:

Ltr.	T	O
10	0	K
11	2	A
13	4	-
14	8	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
13.110	1392	Lagerekspeditør
15.102	1329	Kansellist

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
10	0	K
12	2	A
13	4	-
14	6	-
15	8	-

Stillingen som Radioekspeditør, lpl. 13.313, kode 0328, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12	0	K
13	2	A
14	4	-
15	6	-
16	12	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
03.110	0542	Maskinist
03.205	0580	Maskinist
03.206	2698	Arbeider m/spesialoppdrag
05.201	1152	Maskinfører
05.201	1154	Båtmaskinist
05.225	1198	Proviantforvalter
08.501	0732	Oppsynsbetjent
08.800	0738	Vaktmann
09.200	1669	Instruktør
09.210	1682	Internatgruppeleder
09.240	1686	Instruktør
11.155	1970	Instruktør
13.140	1433	Jernbaneekspeditør
13.160	2728	Jernbaneekspeditør
13.170	2740	Jernbaneekspeditør
13.201	2371	Landpostbud
13.206	2373	Poststyrer

Lpl.	Kode	
13.317	2640	Maskinist
13.401	1072	Materialforvalter
13.406	2441	Mekaniker med serviceoppdrag
13.406	3578	Radioservicemann
13.407	2443	Vegarbeider m/spesialoppdrag
13.540	1139	Nestvaktsjef
14.240	2073	Kurstedbetjent
14.410	2619	Ortopeditekniker
16.115	0971	Materialforvalter
16.130	0993	Elektromaskinist
16.135	1002	Fiskeoppdretter
17.590	1825	Materialforvalter
17.829	3379	Dekoratørassistent
90.312	0060	Maskinist

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12	0	K
13	2	A
14	4	-
15	6	-
16	8	-

Stillingen som Teletegner, lpl. 13.320, kode 3576, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12	0	K
13	2	A
15	4	-
16	8	-

Stillingen som Lysassistent, lpl. 17.825, kode 3397, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12	0	K
14	2	A
15	4	-
16	6	-
17	20	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
08.200	0616	Fengselsbetjent
08.300	0641	Politibetjent
08.350	0698	Lensmannsbetjent
08.401	0706	Sivilforsvarsbetjent

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12.	0	K
13.	2	A
15	4	-
16	8	-
17	12	-

Stillingen som Flygelederassistent, lpl. 13.552, kode 1145, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
11	0	K
13	2	A
15	4	-
16	8	-
17	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
03.112	2907	Instrumentoperatør
07.210	1011	Instruktør
08.202	0628	Verksbetjent
08.203	0631	Gårdsfullmektig
08.316	0686	Båtfører
09.200	3291	Miljøterapeut
09.202	1680	Stereotypør
11.135	1952	Fagassistent
11.155	1971	Praksislærer
14.802	2116	Førsteapparatleder
14.953	2270	Gårdsstyrer
16.130	0995	Maskinmesterassistent
17.567	1808	Tanntekniker
17.570	1818	Assisterende forvalter
17.868	3062	Kinomaskinist

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12.	0	K
14	2	A
15	4	-
16	6	-
17	8	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
11.100	1902	Herredsagronom
11.100	3148	Jordstyretekniker
11.110	1917	Planteinspektør
11.215	3151	Skogreisingsleder

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12	0	K
14	2	A
16	4	-
17	10	-
18	12	-

Stillingen som AFIS-fullmektig, lpl. 13.551, kode 1144,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12	0	K
14	2	A
16	4	-
17	8	-
18	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
11.140	3621	Meieritekniker
11.210	1980	Skogfullmektig
11.215	1981	Herredsskogmester
11.400	2001	Jordskiftetekniker
11.450	2876	Jordregistertekniker

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12	0	K
14	2	A
16	4	-
18	10	-

Stillingen som Likningssekretær, lpl. 02.221, kode 0188,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12	0	K
13	2	A
15	4	-
17	10	-
18	12	-
19	14	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
03.201	0572	Regnskapsfører
04.120	0923	Regnskapsfører
13.200	1510	Førstepostbetjent
13.205	1512	Postkasserer
13.409	1085	Oppsynsmannsassistent
17.702	2451	Meteorologfullmektig
18.200	1331	Kasserer

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
12	0	K
13	2	A
14	4	-
15	6	-
16	8	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
14.927	2227	Arbeidsterapeut
14.931	2235	Laboratorietekniker
17.832	0268	Dekorasjonsmaler
17.834	0274	Sminkør
17.857	1869	Arkivkonservator
17.835	0277	Rekvisitør

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
15	4	-
16	6	-
17	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
02.312	0144	Tollkontrollør
04.105	0913	Prisinspektør
04.156	0936	Manuskriptkontrollør
05.207	3299	Driftsassistent
05.245	1238	Kartretter
08.402	0721	Materiellforvalter
09.210	3510	Internatgruppeleder
11.155	1972	Undervisningsassistent
11.306	3719	Høgskoletekniker
11.307	3722	Høgskoletekniker
12.310	0862	Maskinsjef
13.536	1134	Tilsynsmann
13.537	1135	Materialforvalter
13.540	1140	Vaktsjef
16.125	2880	Montasjeleder
16.130	0996	Montasjeleder
17.540	3624	Universitetstekniker/høgskoletekniker
17.590	1826	Materialforvalter
17.590	3784	Tannpleier
17.823	0257	Driftstekniker
90.302	0038	Tekniker

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
15	4	-
16	6	-
17	8	-

Stillingen som Programassistent, lpl. 17.813, kode 0244,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
16	4	-
18	10	-

Stillingen som Sivilforsvarsførstebetjent, lpl. 08.401, kode 0707, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
16	4	-
17	10	-
18	12	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
08.150	0611	Sysseimannsbetjent
08.300	0642	Politibetjent v/etterforskningsavdeling
08.300	3251	Politibetjent
08.350	3503	Lensmannsbetjent

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
15	4	-
16	8	-
17	10	-
18	12	-

Stillingen som Fiskerirettleder, lpl. 03.140, kode 0562, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
16	4	-
17	8	-
18	10	-

Stillingen som:

Lpl.	Kode	
03.111	0549	Havforskerassistent
03.130	0559	Inspektør
13.515	1118	Kartgrafiker
17.522	2730	Grafisk tegner

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13.	0	K
14	2	A
16	4	-
18	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
05.206	1165	Kontrollør
10.320	0773	Formidler
10.325	0785	Yrkesrettleder
10.330	0789	Attføringssekretær
12.400	2977	Inspektør
13.223	1527	Postsekretær
13.401	2869	Kartgrafiker
14.244	3673	Ledende assistent
15.102	3601	Førstekansellist
17.857	1868	Arkivregistrator
90.103	0009	Administrasjonssekretær

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
16	4	-
17	8	-
18	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
08.402	3744	Kontrollør
13.315	0332	Teletekniker
13.318	0341	Radiotekniker
13.320	0343	Teletekniker
16.130	3608	Skiftleder/skiftlederassistent

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
16	4	-
17	6	-
18	8	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
08.110	0599	Registreringsfullmektig
08.110	0600	Namsfullmektig

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
16	4	-
19	10	-

Stillingen som Sosialsekretær i utdanningsstilling,
lpl. 17.300, kode 1697, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
16	4	-
17	6	-
18	8	-
19	10	-

Stillingen som Redningsleder, lpl. 08.900, kode 2756,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
16	4	-
18	8	-
19	12	-
20	14	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
17.812	0241	Produksjonssekretær
17.820	0246	Programingeniør
17.825	3398	Lyssetter

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
13	0	K
14	2	A
16	4	-
17	8	-
19	10	-
20	14	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
00.100	2555	Statsrådets kontorsekretær
17.868	1877	Filmarkivar

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
14	0	K
15	2	A
16	4	-
17	8	-
18	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
07.215	2873	Forvalter
09.135	2659	Førskolelærer
09.135	2660	Førskolelærer
09.200	1671	Avdelingsleder
09.200	1672	Fritidsleder
14.245	3684	Fritidsleder
14.802	2117	Skjermbildeinspektør
14.802	2118	Teknisk inspektør
17.516	3419	Helsefaglærer uten godkjent lærer- utdanning

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
14	0	K
15	2	A
16	4	-
17	6	-
18	8	-

Stillingen som Morsmålinstruktør, lpl. 09.165, kode
3108, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
14	0	K
15	6	A
16	8	-
17	12	-
18	14	-
19	16	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
11.300	1990	Distriktsveterinær
16.135	1003	Tømmerinspektør
17.815	0129	Avgiftskontrollør

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
14	0	K
15	2	A
16	4	-
17	8	-
18	10	-
19	12	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
11.304	3559	Medisinsk laboratorieingeniør
14.934	3371	Medisinsk laboratorieingeniør
17.600	3528	Medisinsk laboratorieingeniør

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
14	0	K
15	2	A
16	4	-
17	6	-
18	8	-
19	10	-

Stillingen som Lærer, lpl. 08.315, kode 2839, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
14	0	K
15	2	A
16	4	-
17	8	-
19	10	-

Stillingen som Teknisk konservator, lpl. 12.501, kode 0869, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
14	0	K
16	4	A
18	8	-
19	10	-

Stillingen som Førstestyrermann/Instruktør lpl. 09.240, kode 3395, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
14	0	K
15	2	A
16	4	-
18	8	-
19	10	-

Stillingen som Overstyrermann/Instruktør, lpl. 09.240, kode 2671, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
14	0	K
15	2	A
16	4	-
17	6	-
19	8	-
20	10	-

Stillingen som Kostholdskonsulent, lpl. 17.569, kode 1815, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	4	A
17	10	-
18	12	-
19	14	-

Stillingen som Lærer uten opprykk, lpl. 13.102, kode 2992, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	2	A
17	4	-
18	6	-
19	14	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
03.111	3407	Havforskerassistent
03.130	3408	Inspektør
05.225	1199	Kjøkkeninstruktør
10.115	0752	Tilsynsinspektør
13.325	0348	Teleingeniør
13.326	0368	Teleingeniør
13.330	0408	Teleingeniør
14.405	3095	Stråleterapeut
16.130	3607	Skiftleder
16.135	2711	Fiskeoppdretter
17.569	1816	Kostholdskonsulent
17.809	2830	Fjernsynsarkivar
90.205	0020	Bibliotekar
90.301	0031	Ingeniør
90.801	3476	Sosialsekretær
90.801	3478	Sosialkurator

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	2	A
17	4	-
18	6	-
19	8	-

Stillingen som Tanntekniker, lpl. 17.567, kode 1809,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	4	A
17	10	-
18	12	-
19	14	-
20	18	-

Stillingen som Trafikklærer, lpl. 13.224, kode 3181,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	1	A
17	2	-
18	6	-
20	16	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
09.165	1656	Lærer og Faglærer uten opprykk
08.502	1347	Lærer

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	6	A
17	8	-
18	12	-
19	14	-
20	16	-

Stillingen som Lærer og faglærer uten opprykk ved skoler for spesialundervisning, lpl. 09.165, kode 2545, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	6	A
17	8	-
18	12	-
20	14	-

Stillingen som Lærer og Faglærer med opprykk, lpl. 09.165, kode 1657, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	4	A
17	6	-
18	8	-
19	12	-
20	14	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
04.157	0940	Heimkonsulent
14.919	2190	Spesialpedagog uten opprykk

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	4	A
17	6	-
18	8	-
19	10	-
20	14	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
09.240	2672	Radiotekniker/Instruktør
09.240	2673	Maskinsjef/Instruktør

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	4	A
17	6	-
19	8	-
20	10	-

Stillingen som Ortopediingeniør, lpl. 14.410, kode 2620,
gis slik lønnsstige:

Ltr	T	O
15	0	K
16	2	A
17	4	-
18	6	-
19	8	-
20	10	-

AU

Stillingen som Faginstruktør, lpl. 07.210, kode 1012,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	2	A
18	4	-
19	6	-
20	8	-

Stillingen som Kateket, lpl. 09.102, kode 1604, gis
slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	4	A
17	8	-
18	10	-
19	12	-
20	14	-
21	16	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
09.165	1658	Lærer og Faglærer med opprykk ved skoler for spesialundervisning
13.102	2993	Lærer med opprykk

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	4	A
17	6	-
18	8	-
19	12	-
21	14	-

2)

Stillingen som Bispedømmerådssekretær, lpl. 09.103, kode 1605, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	2	A
17	6	-
18	8	-
19	10	-
20	12	-
21	14	-

Stillingen som Tollkontrollør, lpl. 02.314, kode 3325, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	4	A
17	6	-
18	8	-
19	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
13.536	3664	Tilsynsmann
17.590	3646	Instruktørtannpleier

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
15	0	K
16	2	A
17	4	-
18	6	-
19	8	-

Stillingen som Forsøksassistent, lpl. 04.165, kode 0945,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	2	A
18	6	-
19	10	-
20	14	-

Stillingen som Forsøksassistent, lpl. 04.165, kode 0946,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	2	A
18	6	-
19	8	-
20	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
04.105	0914	Prisinspektør
05.245	3738	Instruktør
10.110	0749	Kjelinspektør
10.115	0753	Tilsynsinspektør
10.320	0774	Formidler
10.325	0786	Yrkesrettleder
10.330	0790	Attføringssekretær
12.101	0829	Fagsekretær
12.400	2978	Inspektør
13.100	1345	Inspektør
13.101	1372	Inspektør
13.101	3119	Sportekniker
13.215	1528	Postsekretær
13.216	1541	Distriktssekretær
13.326	0369	Teleinspektør
13.328	2649	Avdelingsleder

Lpl.	Kode	
13.329	0399	Teleinspektør/Førstesekretær
13.330	0409	Teleinspektør
13.333	0415	Teleinspektør
14.230	2070	Opplysningskonsulent
14.332	2106	Dietetiker
16.110	0966	Statshydrolog
17.810	0230	Programsekretær
17.812	0242	Produksjonskonsulent
17.820	2850	Programingeniør
17.825	3399	Lyskonsulent
17.829	3381	Dekorkonsulent
17.859	3539	Inspektør
17.900	1897	Studieveileder

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	2	A
18	4	-
19	6	-
20	8	-

Stillingen som Spesialpedagog med opprykk, lpl. 14.919, kode 2191, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	4	A
18	6	-
19	8	-
20	10	-
21	14	-

Stillingen som Heimkonsulent, lpl. 04.157, kode 0941,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	2	A
18	6	-
19	8	-
20	10	-
21	14	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
02.211	0164	Skatterevisor
02.222	0185	Ligningsrevisor
05.206	3107	Flyteknisk inspeksjonsleder

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	2	A
18	4	-
19	6	-
20	8	-
21	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
09.105	1610	Diakonikonsulent
13.541	2529	Sikkerhetsleder
90.301	0032	Avdelingsingeniør
90.303	0039	Avdelingsarkitekt

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
18	2	A
19	4	-
20	6	-
21	8	-

Stillingen som Fiskerirettleder, lpl. 03.140, kode 0563,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	2	A
18	4	-
20	6	-
21	8	-
22	10	-

Stillingen som Dykkerinstruktør, lpl. 09.250, kode 3078,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
18	2	A
20	4	-
21	6	-
22	8	-

Stillingen som Adjunkt, lpl. 09.165, kode 1660, gis
slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
17	2	A
18	4	-
19	8	-
20	10	-
22	14	-
23	16	-

Stillingen som Flygeleder, lpl. 13.550, kode 1141, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
16	0	K
18	2	A
20	4	-
22	6	-
23	8	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
09.102	3293	Kateket
11.400	2003	Leder av kartarkivet

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
17	0	K
18	2	A
19	4	-
20	6	-
21	8	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
07.210	1013	Faginstruktør
14.919	2192	Spesialpedagog m/adjunktkompetanse

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
17	0	K
18	4	A
19	6	-
20	8	-
21	10	-
22	14	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
11.105	1909	Redaksjonssekretær
11.105	1911	Fagkonsulent
11.110	1918	Planteinspektør
11.125	1947	Botaniker

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
17	0	K
18	2	A
19	4	-
20	6	-
21	8	-
22	10	-

Stillingen som Høgskolelærer/øvringlærer, lpl. 17.510, kode 2759, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
17	0	K
18	2	A
19	4	-
20	8	-
21	12	-
22	14	-
23	16	-

Stillingen som Adjunkt med opprykk, lpl. 09.165, kode 2998, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
17	0	K
18	2	A
19	4	-
20	8	-
21	10	-
22	12	-
23	16	-
24	18	-

Stillingen som Forsøksassistent, lpl. 04.165, kode 0947,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
18	0	K
19	2	A
20	6	-
21	8	-
22	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
11.100	1903	Herredssagronom
11.100	1904	Fylkesagronom
11.215	1982	Herredsskogmester

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
18	0	K
19	4	A
20	6	-
21	8	-
22	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
08.316	3015	Skriftgransker
11.205	1975	Skogassistent

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
18	0	K
19	2	A
20	4	-
21	6	-
22	8	-

Stillingen som Heimkonsulent, lpl. 04.157, kode 0942,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
18	0	K
19	2	A
20	6	-
21	8	-
22	10	-
23	14	-

Stillingen som Jordskiftelandmåler, lpl. 11.400, kode
2002, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
18	0	K
19	2	A
20	4	-
21	6	-
22	8	-
23	10	-

Stillingen som Spesiallærer, lpl. 08.315, kode 2748,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
18	0	K
20	8	A
22	10	-
24	12	-

Stillingen som Flygeleder, lpl. 13.512, kode 1111,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
18	0	K
20	2	A
22	4	-
24	6	-
25	8	-

Stillingen som 4H-agronom, lpl. 11.100, kode 3618, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
18	0	K
19	4	A
21	8	-
23	12	-
25	14	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
09.101	3272	Kapellan
09.101	3273	Kallskapellan
09.101	3274	Sykehuskapellan
09.101	3275	Døvekapellan
09.101	3276	Prest for nordmenn i utlandet
09.101	3277	Residerende kapellan
09.101	3278	Stiftskapellan

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
19	0	K
20	2	A
21	4	-
22	6	-
23	10	-
24	14	-

Stillingen som Undervisningsleder, lpl. 05.236, kode 1223, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
19	0	K
20	2	A
21	4	-
22	6	-
24	10	-

Stillingen som Programsekretær, lpl. 17.810, kode 0231,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
19	0	K
20	2	A
21	4	-
22	6	-
23	8	-
24	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
11.901	2016	Takstinspektør
90.301	0033	Avdelingsingeniør
90.303	0040	Avdelingsarkitekt

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
20	0	K
21	2	A
22	4	-
23	6	-
24	8	-

Stillingen som Statsmeteorolog, lpl. 17.700, kode 1831,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
20	0	K
21	2	A
22	6	-
23	8	-
24	10	-
25	12	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
03.102	2365	Fagkonsulent
03.130	2457	Laboratorieleder

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
21	0	K
23	10	A
24	14	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
13.100	1358	Geolog
13.402	2341	Geolog

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
21	0	K
22	2	A
23	4	-
24	8	-
25	12	-

Stillingen som Takstinspektør, lpl. 11.901, kode 2892,
gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
21	0	K
22	2	A
23	6	-
24	8	-
25	10	-

Stillingen som Undervisningsleder, lpl. 05.236, kode 1224, gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
21	0	K
22	2	A
23	4	-
24	6	-
25	10	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
11.100	1905	Fylkesagronom
11.105	1915	Distriktskonsulent
11.205	1976	Skogforvalter
11.215	1983	Fylkesskogmester
11.500	2010	Reindrifstagsagronom

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
21	0	K
22	2	A
23	12	-
24	14	-
25	16	-

Stillingene som:

Lpl.	Kode	
11.100	2878	Herredssagronom
11.215	3376	Herredsskogmester

gis slik lønnsstige:

Ltr.	T	O
22	2	K
23	6	A
24	12	-